Otočki list

U Otoku i Komletincima
održane komemoracije

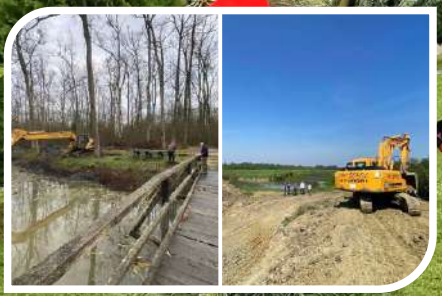

Uređena ribička staza na izletištu
Luca i vodotok od Virova do Čistina

Za novorođene bebe izdvojeno
rekordnih 390 tisuća kuna

GLASILO GRADA OTOKA | Broj 72, Godina XXIII, prosinac 2022.

Sadržaj

4 ..... Razgovor s gradonačelnikom Josipom Šarićem
6 ..... 25 godina komunalnog poduzeća Vranjevo d.o.o.
7 ..... U Otoku obilježena 31. obljetnica pogibije prvih Hrvatskih zrakoplovaca i branitelja Otoka
8 ..... Obilježena 31. obljetnica pogibije branitelja Komletinaca
9 ..... Održana prva sjednica novog sastava Nadzornog odbora komunalnog poduzeća Vranjevo d.o.o.
9 ..... Održan radni sastanak o aktivnostima na provedbi projekta aglomeracije
9 ..... Gradu Otoku odobrena sredstva za izgradnju nogostupa i pristupnih mostova u Ulici Ljudevita Gaja
10 ..... Gradonačelnik Šarić u Ministarstvu turizma i sporta iskazao interes Grada Otoka za poboljšanje sportske infrastrukture
10 ..... Održan radni sastanak sa predstavnicima Hrvatskih šuma i Županijske uprave za ceste VSŽ
10 ..... „Aktivni mladi lokalne zajednice“
11 ..... Grobljanska kapelica u Otoku uskoro pod krovom
11 ..... Gradonačelnik Šarić upriličio prijem učenica i učenika osnovnih škola, sudionika državnih finalnih natjecanja
12 ..... U 2022. godini za novorođene bebe izdvojeno 390.000,00 kuna
14 ..... Grad Otok i ove godine na sajmu Viroexpo
15 ..... Uređen vodotok od Čistina do Virova
15 ..... Izletište Luca u Komletincima dobilo uređene ribičke staze
15 ..... Informacija sa sjednice Gradske udruge umirovljenika Otok
16 ..... Mlada misa vlč. Antuna Nikolića
17 ..... U župnim crkvama u Otoku i Komletincima služene mise Zahvalnice
17 ..... Dostojanstveno obilježen Dan pobjede i domovinske zahvalnosti
18 ..... Dan sjećanja na žrtve Vukovara
19 ..... Uživanje uz ljetno kino na otvorenom
20 ..... Mjesec hrvatske knjige u Gradskoj knjižnici Otok
21 ..... Paljenje adventskih svijeća u Otoku i Komletincima
21 ..... Središte Komletinaca ovih blagdana krasi bor Nade Ivančević
22 ..... Vijesti iz Dječjeg vrtića „Pupoljak“ Otok
25 ..... Vijesti iz Osnovne škole Vladimira Nazora Komletinci
28 ..... Vijesti iz Osnovne škole Josipa Lovretića Otok
31 ..... Vukovarsko-srijemska županija Povelju za izuzetan rad dodijelila učiteljici Dariji Gugić Gongeta
31 ..... Održana javna tribina "Nasilje nad ženama"
32 ..... Osvojeno 2. mjesto na Tovarničkom jesenskom festival
32 ..... 11. smotra Saveza izviđača Hrvatske
32 ..... Jesenske igre poletaraca „Požega 2022.“
33 ..... Uspješno održana Treća dječja biciklijada
33 ..... Boćarski klub „Virovi“ Otok
33 ..... Održano pojedinačno boćarsko prvenstvo
34 ..... Vijesti iz Atletskog kluba Otok
35 ..... Otočki obrtnici: Martin Dulić – Baća Dulićev
36 ..... Povijest otočkog rock 'n' rolla
39 ..... Jazbina željezničara Ive

OTOČKI LIST
Glasilo Grada Otoka
Trg kralja Tomislava 6/A
32252 Otok / Hrvatska
e-mail: otocki.list@gmail.com
www.otok.hr

Izdavač: Grad Otok
Za izdavača: Josip Šarić, gradonačelnik
Glavna urednica: Marijana Barnjak Jelić, mag. bibl. et mag. educ. philol. croat.

Suradnici:
Ana Čorić, Iva Čović, Jasenko Ćutuk, Marina Lombarović, Zvonko Spajić Spajki, Marin Benaković, Marina Beuk, Katica Novoselac, Mira Bošnjaković, Tomislav Marić, Marija Čolaković, Mirko Martinović, Gordana Draženović, Tanja Iščić, Agneza Novoselac, Sanela Kojundžić, Damir Čuturić, Marija Čepo, Matea Pole, Anita Glavaš, Marko Tadić, Marko Spajić, Daniel Čelebić, Zdenko Sesar, Katarina Landeka

Lektura: Marijana Barnjak Jelić, mag. bibl. et mag. educ. philol. croat.
Grafičko oblikovanje: Borovo graf, Vukovar
Tisak: Borovo graf, Vukovar

OTOČKI LIST JE BESPLATAN

Prilozi se mogu uplatiti na račun br:
Hr422402006185300007 (Erste banka)
Glasilo je prijavljeno Vladi RH,
Uredu za odnose s javnošću.

Sva prava pridržana

Razgovor s gradonačelnikom Josipom Šarićem

U NOVU 2023. GODINU ULAZIMO SPREMNI ZA NOVE KAPITALNE PROJEKTE

1. 2022. Godina na samome je kraju. Što je značajno učinjeno?

- I u 2022. godini nastavljeno je s radovima sanacije nogostupa i kolnika u sklopu projekta aglomeracije. Uređene su Ulica Ljudevita Gaja, Zrinskih Frankopana te Zvonareva ulica u Otoku, Ulica kralja Tomislava i Školska ulica u Komletincima, a saniraju se i druge ulice. Tijekom 2022. godine aktivno smo radili na pripremi novih projekata za novo programsko razdoblje, a tu želim izdvojiti dva kapitalna projekta – Izgradnja sportsko-rekreacijskog centra Ciglana i projekt rekonstrukcije i uređenja interpretacijskog centra Šokačka kuća u Komletincima.
Plan je projekt izgradnje sportsko-rekreacijskog centra Ciglana tijekom 2023. godine prijaviti na pozive iz nacionalnog plana za oporavak i otpornost. U sklopu su projekta planirani sportski tereni te multifunkcionalna dvorana za razne sportove, a naglasak stavljamo na teniske terene (4 terena na otvorenom te i jedan u multifunkcionalnoj dvorani). Tereni i dvorana imat će mogućnost održavanja profesionalnih sportskih natjecanja. Također, uredit će se šetnice, dječje igralište, igralište za mini golf, sprave za vježbanje na otvorenom te ribnjaci za pecanje. Provedbom ovog projekta stvorit će se uvjeti za razvoj dodatne turističke ponude Virova, a građani Otoka i Komletinaca dobit će prostor za rekreaciju u kojem će moći provoditi slobodno vrijeme. Vrijednost je oko 35.000.000,00 kuna.

Tijekom 2022. godine odobrena je potpora za sanaciju prostora bivše ciglane te je u tijeku nabava za izvođača radova. Radovi na sanaciji kreću na proljeće 2023. godine, a vrijednost tog dijela posla iznosi oko 800.000,00 kuna.

Za Projekt rekonstrukcije i uređenja interpretacijskog centra Šokačka kuća u Komletincima ishođena je građevinska dozvola i pripremljen projekt uređenja interpretacijskih sadržaja kako bi novouređeni centar bio što privlačniji posjetiteljima i pružao informacije o tradiciji na jedan zanimljiv i suvremen način. Vrijednost je ovoga projekta oko 20.000.000,00 kuna. Prve javne pozive za financiranje ovakvih projekata očekujemo tijekom 2023. godine i spremni smo za kandidaturu i nadamo se da će ovakav vrijedni projekt biti prepoznat i uspješno proveden. Grad Otok i ove je godine izdvojio znatna sredstva za svoje sugrađane kroz potpore sufinanciranja troškova stanovanja, nabavke udžbenika za učenike osnovnih škola, stipendiranja studenata, a ove je godine za novorođenu djecu izdvojeno najviše do sada i to 390.000,00 kuna. Ove smo godine umirovljenicima i građanima starijim od 65 godina isplatili uskrsnice i božićnice, sufinanciramo prijevoz učenika osnovnih i srednjih škola, pomažemo rad osnovnih škola u Otoku i Komletincima. Građani i njihove potrebe na prvom su nam mjestu i stalna su nastojanja da se što više sredstava iz proračuna usmjerava na poboljšanje kvalitete života.

2. U gradskim je ustanovama došlo do kadrovskih promjena. Kakvi su planovi i vizije?

Otočka razvojna agencija započela je s radom 1. prosinca 2014. godine i od tada do 1. prosinca 2022. na čelu je bila Marija Čolaković koja je sada pročelnica za financije, gospodarstvo i poljoprivredu u Gradu Otoku. Tijekom navedenog je razdoblja Otočka razvojna agencija, na čelu s Marijom Čolaković, radila na pripremi projekata za grad Otok od same ideje do pripreme projektne dokumentacije, rješavanja vlasničkih odnosa, provedbe projekata i nadzirala izgradnju infrastrukturnih projekata. Tijekom ovoga je razdoblja pripremljeno projekata u vrijednosti od oko 102.500.000,00 kuna, od čega je oko 75.623.000,00 kn odobrenih potpora.

To znači da je na svaku uloženu kunu u Otočku razvojnu agenciju, 15,75 kuna bilo povrata u gradski proračun. Svi su projekti zahtjevni, od same pripreme do realizacije, ali isto tako pružaju iznimno zadovoljstvo kada vidite rezultate, bilo da se radi o izgradnji zgrade i stvaranju dodatnih uvjeta za razvoj kvalitete života u našem gradu, ili o projektima koji nisu vidljivi, ali se itekako odražavaju na cjelokupnu zajednicu, kao što su projekti iz poziva Zaželi kroz koje su se u našem gradu zaposlile ukupno 74 žene i pružile podršku za 444 sugrađanina kroz razdoblje od nekoliko godina, a koji se uskoro nastavlja. Marija Čolaković je prije vođenja razvojne agencija radila kao savjetnica za financije i proračun u Gradu Otoku te je kroz dugogodišnje radno iskustvo vrlo dobro upoznala rad lokalne samouprave, način njezinog funkcioniranja, provedbu raznih investicija te je vodila razne zahtjevne projekte, odnosno zadatke Grada Otoka.

Njoj je uz rame sve ove godine bio Berislav Vuković, dosadašnji pročelnik za financije, gospodarstvo i poljoprivredu, a novoimenovani direktor Vranjeva. Berislav Vuković uspješno je vodio poslove vezane za ove tri najvažnije grane u poslovanju jedne jedinice lokalne samouprave. Smatram da će svoja znanja i iskustva uspješno primijeniti i u poslovanju našeg komunalnog poduzeća kako bi i dalje raslo i razvijalo se.

Na čelo Otočke razvojne agencije došao je Mladen Markešić koji je 14 godina bio ravnatelj Razvojne agencije TINTL koja pokriva 5 jedinica lokalne samouprave i to Tovarnik, Tompojevci, Stari Jankovci, Lovas i Ilok. Ima zapažene rezultate na provedbi projekata iz javnog i privatnog sektora, iz sfere gospodarstva i poljoprivrede. U 14 godina radnog iskustva pod njegovim je vodstvom realizirano oko 200 projekata i ostvario je preko 50 milijuna eura bespovratnih sredstava. Ono po čemu se najviše ističe, a za što smo smatrali da znatno može doprinijeti i razvoju našega grada i jedan je od budućih planova, jest povezivanje kroz projekte sa susjednim zemljama. Mladen Markešić ima velike rezultate upravo na tim transnacionalnim projektima s kakvima se mi do sada još nismo susreli. U ove bi započete projekte koje smo najavljivali u proteklom razdoblju napravili i jedan iskorak izvan granica Hrvatske, a koji bi nam donio napredak.

3. Što biste izdvojili od planova za 2023. godinu?

U 2023. godini NK Otok slavi veliki jubilej i stotinu godina postojanja. U planu je uređenje stadiona, a radovi iznose oko 300.000,00 kuna. U tijeku je izrada projekta za uređenje pomoćnog igrališta s umjetnom travom i plan je taj projekt kandidirati na javni poziv Ministarstva turizma i Ureda za sport. U sljedećoj godini nastavljaju se naši vrijedni projekti Zaželi – Želim raditi, želim pomoći čiji je nositelj Grad Otok u vrijednosti od oko 1.500.000,00 kuna i kroz koji bi 31 žena brinula o 186 korisnika te projekt „I ja želim raditi" čiji je nositelj Gradska udruga umirovljenika i kroz koji bi se 31 žena brinula o 186 korisnika. Tijekom 2023. godine radilo bi se i na proširenju infrastrukture u Poduzetničkoj zoni Otok. Procjena vrijednosti ovih radova iznosi 4.700.000,00 kuna, a ove je godine Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije dalo potporu od 3.000.000,00 kuna.

Planiramo i nastavak uređenja ulica u Otoku i Komletincima, a tu bih izdvojio Ulicu Zrinskih Frankopana i Ulicu Ljudevita Gaja i uređenje nogostupa i kolnih prilaza, dovršetak grobljanske kapele na groblju u Otoku te poslije toga rekonstrukciju nogostupa na groblju. Komunalnom poduzeću Vranjevo potrebno je više uredskih prostora pa smo osmislili i isplanirali uređenje zgrade pošte u kojoj bi se uredilo krovište i fasada i upravo bi u tom potkrovlju bili smješteni uredi Vranjeva.

Planova i projekata ne nedostaje, a nadamo se da ćemo prihodima moći pratiti sve zacrtane ciljeve.

4. Koja je Vaša poruka građanima?

Poštovane sugrađanke i sugrađani, Božić je blagdan koji u naše živote i srca donosi posebnu radost, ozračje mira, međusobnog zajedništva i razumijevanja. Zato vam svima želim da ga dočekate sa svojim obiteljima, bližnjima i neka vam ovi blagdanski dani donesu sreću i zadovoljstvo. Nadam se da ćete poslušati ovog Božića riječi pape Franje koji nam predlaže da Božić tražimo tamo gdje ga nitko ne traži: u siromašnome, u jednostavnome, u malenom, da ga tražimo u stvarima neobičnim i onima koje nas iznenađuju. Zahvaljujem vam na suradnji kroz ovu godinu. Hvala na svakoj pomoći, na kritikama, na upozorenjima, na pohvalama, lijepim riječima. Posebno se zahvaljujem svima onima koji svoje slobodno vrijeme daruju nekoj od naših udruga, sudjelujući u njihovom radu te sudjelujući u brojnim događanjima u Otoku i Komletincima. Zahvaljujući svima vama Otok i Komletinci izgledaju ljepše i bolje.

Svim građanima Otoka i Komletinaca želim čestit Božić, a u novoj 2023. godini neka vas prati zdravlje i sreća.

Razgovarala: Marijana Barnjak Jelić

25 GODINA KOMUNALNOG PODUZEĆA „VRANJEVO d.o.o.“

Komunalno poduzeće Vranjevo d.o.o. slavi 25 godina postojanja i rada. Komunalno je gospodarstvo sustav koji čine komunalne djelatnosti, komunalne usluge, komunalne građevine i uređaji na području jedinice lokalne samouprave. Danas trgovačko društvo Vranjevo d.o.o. Otok osnovano je 14. siječnja 1997. godine, a osnivač je bio Grad Otok. Vranjevo je 1997. godine brojalo 5 radnika, a danas ih je 22. Dokaz je to da je ovo poduzeće s godinama raslo i razvijalo se do uspješne tvrtke konkurentne na tržištu.

Primarne su djelatnosti komunalne naravi, a to se odnosi na održavanje javnih površina, odvoz komunalnog otpada, održavanje gradskog groblja i pogreba u Otoku i Komletincima, izgradnja kanalizacijske i vodovodne mreže, ali i razni građevinski poslovi koji se obavljaju po potrebi. Bez djelatnika Vranjeva nije moguća nijedna gradska manifestacija jer su zaslužni za sve tehničke poslove, a rad nije prekinut ni u vrijeme pandemije kada su se brinuli da sve uredno funkcionira.

1997. godine tvrtka je imala jedan kamion za odvoz smeća, a danas broji 12 vozila – kamion, kamione za odvoz smeća, kombije, bagere, čistilice, traktor s kranskom kosilicom, automobil.

Poduzećem je od osnutka do 2010. upravljao Zvonko Jelić. Od 2010. do 2013. Ivan Dabro, od 2013. do 2015. Goran Martinović pa ponovno Ivan Dabro od 2015. do 2022. godine. Od 1. prosinca 2022. na čelo Vranjeva dolazi Berislav Vuković, dosadašnji pročelnik u gradskoj upravi.
Mira Ljubić u Vranjevu je zaposlena od prvog dana, a odmah poslije nje i Danica Petrović.
Zahvaljujući vrijednim djelatnicima Vranjeva i uređenju javnih površina, Grad Otok je 2001. dobio nagradu „Zeleni cvijet“ Hrvatske turističke zajednice za uređenje trga u Otoku.

2016. godine završena je izgradnja Reciklažnog dvorišta koje je dano Vranjevu na upravljanje, a zahvaljujući trudu i radu sve ove godine, u samom smo vrhu po postotku razvrstanog otpada ne samo u našoj županiji, nego i u cijeloj Hrvatskoj.

Prosjek pogreba na godišnjoj razini jest oko 60 u Otoku i od 20 do 30 u Komletincima. Komunalno poduzeće Vranjevo d.o.o. u proteklih je 25 godina uvelo niz inovativnih usluga te stalnim ulaganjem u nove tehnologije nastavlja svoju misiju održavanja kvalitete života i okoliša građana na najvišoj razini.

Vizija je to i novog direktora Berislava Vukovića koji je istaknuo kako je jedan od ciljeva i osnivanje novih poslovnih jedinica kako bi se posao širio i kako bi rezultati bili još bolji. Cilj je da Vranjevo, uz poslove koje radi za svog osnivača Grad Otok, proširi svoje djelovanje i na susjedne jedinice lokalne samouprave. Svakako će naglasak biti i na apliciranju na fondove Europske unije i druge fondove kako bi proširili svoj vozni park, a time uveli i nove usluge. Postojeći će se kadrovi zadržati, želja je da uvjeti rada budu još bolji i plaće veće kako bi djelatnici biti zadovoljni, a s vremenom bi se taj broj i povećao, kako bi se proširivali radni zadatci i aktivnosti. Jedan je od kratkoročnih ciljeva suradnja s Općinom Vrbanja u čijem se sastavu nalaze naselja Strošinci i Soljani, a koja je izrazila zanimanje za suradnju s Vranjevom i Gradom Otok. Općina Vrbanja bi dobila 5 % udjela u temeljnom kapitalu Vranjeva, a Vranjevo bi obavljalo komunalne poslove za koje je registrirano. Za početak bi to bili ukopi jer Općina Vrbanja trenutno nema riješeno to pitanje. Nakon toga bi se provodile i ostale radne aktivnosti, a to bi otvorilo i nova radna mjesta. Plan je nastaviti i ovu izvrsnu priču daljnjeg razvitka gospodarenja otpadom, u što se neprestano ulažu veliki napori. Tu je prioritet izgradnja reciklažnog dvorišta za odlaganje građevinskog materijala i nabavka drobilice. Isto tako, u planu je izgradnja vrtnog centra u kojem bi se uzgajalo cvijeće kako za potrebe Grada Otoka, tako i za tržište.

Našem Komunalnom poduzeću Vranjevo želimo još dugi niz godina uspješnog poslovanja da, kao i do sada, budu na usluzi građanima, a uredne su javne površine i zbrinuti otpad ogledalo svake sredine, a Grad Otok se ima čine pohvaliti.

Marijana Barnjak Jelić

U OTOKU OBILJEŽENA 31. OBLJETNICA POGIBIJE **PRVIH HRVATSKIH ZRAKOPLOVACA I BRANITELJA OTOKA**

Polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća kod spomenika u središtu Otoka obilježena je 31. godišnjica pogibije pripadnika Prvog samostalnog zrakoplovnog voda Osijek i branitelja Otoka.

Piloti Marko Živković i Mirko Vukušić te padobranci Rade Griva i Ante Plazibat prvi su hrvatski zrakoplovci poginuli u Domovinskom ratu. Njih četvorica su poginuli ispunjavajući borbenu zadaću u noći na 2. prosinca 1991. nedaleko od Otoka, kada je njihov zrakoplov raketom zemlja-zrak srušila protuzračna obrana bivše JNA potpomognuta srpskim paravojnim postrojbama. Odana je i počast za 27 hrvatskih branitelja i civila iz Otoka poginulih i nestalih u Domovinskom ratu.

Vijence su podno spomenika poginulim zrakoplovcima u središtu Otoka položili i svijeće upalili članovi obitelji i rodbina te njihovi suborci.

Počast su im izrazila i brojna izaslanstva, među kojima i izaslanici predsjednika Hrvatskoga sabora i Vlade, ministarstava obrane i hrvatskih branitelja, Vukovarsko-srijemske županije, Grada Otoka te drugi.

Molitvu je predvodio vojni kapelan fra Mato Vincetić, koji je uz župnika Kneževića i policijskog kapelana don Ivana Begovića služio i svetu misu zadušnicu.

U umjetničkom su dijelu programa nastupali članovi Udruge dramskih amatera „Josip Kosor" iz Otoka i Gradski zbor Otok.

Gordana Draženović

OBILJEŽENA 31. OBLJETNICA POGIBIJE **BRANITELJA KOMLETINACA**

Komletinci su mjesto velikog stradanja hrvatskih branitelja, ali i mjesto gdje se obranila Hrvatska od najezde s istoka. Nakon pada Vukovara upravo je u Komletincima usporen, a potom 4. prosinca 1991. slomljen daljnji napad neprijatelja. Cijena koja se morala platiti je strašna. Na tom istočno-slavonskom bojištu 1991. godine živote su izgubila četrdeset i četiri branitelja pripadnika 105. Bjelovarske brigade, 109. Vinkovačke brigade, 11. domobranske pukovnije, 3. i 5. gardijske brigade, Ministarstva unutarnjih poslova i postrojbe HOS-a.

Stoga je i ovogodišnja 31. obljetnica velike bitke obilježena polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća na mjestima pogibije branitelja i na spomen-obilježju u središtu Komletinaca. Vijence su položile obitelji poginulih i nestalih branitelja Komletinaca i Udruga roditelja poginulih branitelja Bjelovarsko-bilogorske županije, izaslanstvo Hrvatskoga sabora na čelu sa saborskim zastupnikom Ivicom Đakićem, izaslanstvo Vlade RH na čelu sa županom Damirom Dekanićem, Bjelovarsko-bilogorska i Vukovarsko-srijemska županija, Grad Bjelovar, Grad Čazma, Grad Otok i Mjesni odbor Komletinci i braniteljske udruge. Molitvu je za sve branitelje predvodio policijski kapelan don Ivan Begović koji je služio i svetu misu u komletinačkoj župnoj crkvi.

U prigodnom su umjetničkom programu nastupali učenici sedmog i osmog razreda Osnovne škole Vladimira Nazora iz Komletinaca.

Gordana Draženović

Održana prva sjednica novog sastava Nadzornog odbora komunalnog poduzeća Vranjevo d.o.o.

14.rujna 2022. godine u Gradskoj vijećnici Grada Otoka održana je sjednica Nadzornog odbora Vranjevo d.o.o. u novom sastavu koji čine predsjednik NO Tomo Babić, članovi Ivan Sluganović, Ivan Žagar, Josip Varga i Mira Ljubić. Osim članova Nadzornog odbora sjednici su prisustvovali predsjednik skupštine komunalnog poduzeća gradonačelnik Josip Šarić, Ivan Dabro te predstavnici Grada Otoka.

Ivan Dabro iznio je izvješće o radu i financijsko izvješće poduzeća te istakao da su u prvih šest mjeseci rada u ovoj godini rashodi veći nego prihodi iz razloga jer nisu naplaćena sva potraživanja.

Predsjednik skupštine i gradonačelnik Josip Šarić osvrnuo se na dugogodišnju problematiku poslovnog prostora Vranjeva d.o.o. te je istaknuo mogućnost smještaja u zgradi iznad Hrvatske pošte d. d. Također je izrazio potrebu za širenjem Vranjeva d.o.o. u smislu proširenja opsega postojećih usluga te jačanja građevinske operative.

Svi prisutni na sjednici složili su se da Vranjevo ima prostora za razvijanje i napredak, da treba biti konkurentnija tvrtka na tržištu i proširiti poslovanje.

Na sjednici je donesena odluka o povećanju plaća operativnom dijelu djelatnika.

Na inicijativu predsjednika skupštine Josipa Šarića, predsjednika NO Tome Babića i članova NO, a sukladno njihovim prethodnim planovima razvoja Vranjeva d.o.o. jednoglasnom odlukom, usvojen je prijedlog o povećanju plaća za 1.000,00 kuna djelatnicima Vranjeva d.o.o., osim djelatnika administracije i uprave poduzeća.

U sljedećem će se razdoblju pripremiti nova sistematizacija radnih mjesta, u skladu s novom organizacijskom strukturom i povećanjem broja usluga koje će Vranjevo pružati.

U pripremi je i analiza cijena usluga, ali i analiza potrebe nabave nove mehanizacije.

Sve su odluke i zaključci doneseni na prvoj sjednici ovog sastava Nadzornog odbora Vranjeva d.o.o. doneseni s ciljem poboljšanja poslovanja, proširenja i povećanja kvalitete samih usluga za građane, ali i proširenje poslovanja na područje susjednih općina.

Matea Pole

Održan radni sastanak o aktivnostima na provedbi projekta

Provedba najvećeg projekta Grada Otoka u suradnji sa Vinkovačkim vodovodom i kanalizacijom u vrijednosti od 83 milijuna kuna na poboljšanju sustava odvodnje, prema riječima gradonačelnika Josipa Šarića, osim besplatnog priključka za svaku kuću u Otoku i Komletincima, izvedeni su i još uvijek se izvode radovi na saniranju javnih površina, osobito uređenju kolnika i kolnih ulaza.

S obzirom da izvođač radova tvrtka AMM treba izvesti brojne manje građevinske zahvate nakon izgradnje kanalizacijske mreže, sastanku su nazočili i predstavnici Vinkovačkog vodovoda i kanalizacije kao nositelj projekta.

Cilj je što kvalitetnije sanirati teren na zadovoljstvo građana Otoka i Komletinaca.

Marko Tadić

„Aktivni mladi lokalne zajednice“

Udruga mladih Grada Otoka u suradnji s Otočkom razvojnom agencijom uspješno je prijavila projekt „Aktivni mladi lokalne zajednice“ na Javni poziv Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade. Odobrena su sredstva u iznosu od 85.000,00 kn. Kroz projekt će se zaposliti jedna mlada osoba u trajanju od 12 mjeseci. Cilj ovoga projekta jest osnaživanje udruga mladih za mlade te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svrhu podizanja kvalitete života mladih kroz razne edukativne radionice, poticanje mladih za preuzimanje i prakticiranje uloge aktivnog građanina u različitim dijelovima društvenog života i rješavanju pojedinih društvenih problema, unaprjeđenje kvalitete života i mogućnosti mladih u ruralnim sredinama te očuvanje mentalnog zdravlja i psihološke dobrobiti mladih.

Sanela Kojundžić

Gradu Otoku odobrena sredstva za izgradnju nogostupa i pristupnih mostova u Ulici Ljudevita Gaja

U svrhu su brže realizacije započetih radova u Ulici Ljudevita Gaja Gradu Otoku na temelju prijave na Javni poziv za sufinanciranje projekata gradova i općina za poticanje razvoja komunalnog gospodarstva i ujednačavanje komunalnog standarda u 2022. godini odobrena sredstva Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.
Iznos je sufinanciranja 100.000,00 kn, a ukupna je vrijednost projekta izgradnje nogostupa i pristupnih mostova oko 400.000,00 kn.
Nakon izgradnje kanalizacijske mreže i asfaltirane ceste, ovim će se projektom izgraditi novi nogostupi i pristupni mostovi.
Cilj je ovoga projekta unaprjeđenje komunalne infrastrukture koja je u lošem i dotrajalom stanju, a na taj će se način doprinijeti modernizaciji, napretku komunalne infrastrukture i boljoj kvaliteti življenja stanovnika Grada Otoka.
Projekt je pripremila i prijavila Otočka razvojna agencija.

Ana Čorić

Gradonačelnik Šarić u Ministarstvu turizma i sporta iskazao interes Grada Otoka za poboljšanje sportske infrastrukture

Na sastanku u Središnjem uredu za sport sa državnim tajnikom Tomislavom Družakom i njegovim suradnicima Gradonačelnik Josip Šarić razgovarao je o mogućnostima Ministarstva turizma i sporta za sufinanciranje poboljšanja sportske infrastrukture na području Grada Otoka. S obzirom na brojnost članova Nogometnog kluba Otok koji 2023. godine slavi stotu obljetnicu postojanja, kada će se izdati i monografija, Grad Otok pristupit će izradi potrebne projektne dokumentacije za uređenje pomoćnog nogometnog igrališta sa umjetnom travom u svrhu stvaranja što boljih uvjeta za treniranje, a sve s ciljem kandidiranja na natječaj Ministarstva turizma i sporta vezano za moguće sufinanciranje obnove sportskih terena.

Agneza Novoselac

Održan radni sastanak sa predstavnicima Hrvatskih šuma i Županijske uprave za ceste VSŽ

U kolovozu je u Bioekološko-edukacijskom centru Virovi gradonačelnik Šarić održao radni sastanak sa predsjednikom uprave Hrvatskih šuma d.o.o. Krunoslavom Jakupčićem, članom uprave Antom Sabljićem, voditeljem UŠP Vinkovci Krasnodarom Sabljićem te ravnateljem Županijske uprave za ceste Vukovarsko-srijemske županije Hrvojem Čuljkom.
Tema je sastanka bio nastavak izgradnje županijske prometnice od Otoka do Bošnjaka. Na inicijativu gradonačelnika Šarića dogovoren je nastavak suradnje i osiguranje sredstava u sljedećoj proračunskoj godini od Hrvatskih šuma, Županijske uprave za ceste i manjim dijelom Grada Otoka za dovršetak započetog dijela dionice.
Do sada izgrađeni dio prometnice također je bio financiran dijelom od Hrvatskih šuma, Županijske uprave za ceste Vukovarsko-srijemske županije te grada Otoka.
Dovršetkom ovog dijela dionice rješava se prometna povezanost Bioekološko-edukacijskog centra Virovi.
Za izgradnju cjelokupne prometnice do Bošnjaka očekuje se i potpora Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

Mirko Martinović

Grobljanska kapelica u Otoku uskoro pod krovom

U tijeku su radovi na izgradnji tornja nove grobljanske kapelice u Otoku koji će završiti na istoj visini od 12,5 m, kao što je bio i toranj stare kapelice. Tlocrtna je površina kapelice povećana sa 57 m2 na 87 m2, što predstavlja povećanje unutarnjeg prostora za više od 50 %. Ispod bočne je prostorije kapele izgrađena grobnica za otočke svećenike i župnike čija su imena uklesana u postojeći spomenik koji će biti smješten u pročelje s lijeve strane ulaza u kapelicu. Prizemlje je nove građevine izdignuto za 30 cm od okolnog terena.

Mirko Martinović

GRADONAČELNIK ŠARIĆ UPRILIČIO PRIJEM UČENICA I UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA, SUDIONIKA DRŽAVNIH FINALNIH NATJECANJA

Gradonačelnik Josip Šarić sa suradnicima je upriličio prijem učenica i učenika OŠ Josipa Lovretića Otok i OŠ „Vladimir Nazor“ Komletinci u prostorijama BEC-a koji su kao pobjednici na županijskoj razini ostvarili zapažene rezultate na završnom državnom školskom prvenstvu u krosu, atletici i košarci te na natjecanju iz matematike. Nakon pozdravnog je govora i srdačnih čestitki gradonačelnik uručio priznanja i poklone učenicima i njihovim mentorima.

Agneza Novoselac

U 2022. GODINI ZA NOVOROĐENE BEBE IZDVOJENO 390.000,00 KUNA

Grad Otok vodeći brigu o demografskoj obnovi i svojim najmlađim sugrađanima novom Odlukom o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta od 18. prosinca 2018. godine znatno je povećao financijska izdvajanja. U 2018. godinu isplaćena su sredstva u visini 66.000,00 kuna, a nakon donošenja nove odluke financijska izdvajanje porasla su iznad 300.000,00 kuna. Podsjetit ćemo da se za prvo dijete daje 5.000,00 kuna, drugo 7.000,00 kuna, za treće i svako sljedeće dijete po 10.000,00 kuna. Od ove godine i Gradska knjižnica Otok daruje novorođene sugrađane prigodnim edukativnim poklonima.
Tradicionalno gradonačelnik u gradskoj vijećnici održava prijeme za najmlađe sugrađane prije Uskrsa i Božića te Dana grada. U 2022. godini iz gradske blagajne izdvojena su sredstva u visini od 390.000,00 kuna.

Donosimo i imena beba rođenih krajem prosinca 2021. godine, a isplaćenih u 2022. godine. Iz Otoka su to: Jelena Bošnjak, Nicole Ilić i Mia Katičić, a iz Komletinaca Filip Cvijanović i Dominik Vujica.

Prvorođena beba u 2022. godini je Ivano Komljenović iz Otoka rođen 9. siječnja, u Komletincima Dario Gabrilović rođen 16. siječnja.
Otok je bogatiji za 15 djevojčica i 24 dječaka, a Komletinci za 6 djevojčica i 6 dječaka.

Ove godine nije samo grad darivao novorođene bebe, nego i Gradska knjižnica Otok koja je pokrenula projekt „Bebe u knjižnici" i svakoj novorođenoj bebi iz Otoka i Komletinaca poklanja prigodne vrećice s promotivnim materijalom o važnosti čitanja, besplatnu godišnju članarinu i malo iznenađenje za kućnu knjižnicu.

Gordana Draženović

BEBE IZ OTOKA

1. Abramac Elena
2. Bebić Franka
3. Bošnjak Martin
4. Cvijanović Josip
5. Grgić Paola
6. Hrgota Karlo
7. Ivezić Ivano
8. Jakšić Noel
9. Jurić Ema
10. Jurić Mia
11. Komljenović Ivano
12. Kosić Mateo
13. Krekman Marko
14. Lamešić Andrej
15. Lučić Luka
16. Lukinac David
17. Lukinac Šimun
18. Ljubić Luce
19. Marić Ante
20. Matoković Mateo
21. Matoš Lana
22. Miholjković Noa
23. Nikolić Petar
24. Skokić Noah
25. Spajić Roko
26. Sunđi Tia
27. Šajfar Marta
28. Šarčević Mirjam
29. Šuljak Paula
30. Topčić Duje
31. Topčić Roko
32. Trbljanić Ana
33. Trbljanić Mate
34. Trbljanić Tonka
35. Tufekčić Toni
36. Ukić Mihael
37. Vuković David
38. Vuković Nikol
39. Vuković Stella

BEBE IZ KOMLETINACA

1. Andrin Matias
2. Ferbežar Leo
3. Martinović Lucija
4. Martinović Aurora
5. Bekčić Karla
6. Čelebić Brigita
7. Gabrilović Dario
8. Novoselac Marko
9. Vicić Mila
10. Kozić Adrian
11. Zec Marin
12. Kulundžić Liza

GRAD OTOK I OVE GODINE NA SAJMU VIROEXPO

Grad Otok i ove se godine predstavio na 25. međunarodnom sajmu gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede Viroexpo u Virovitici.

Naši su izlagači bili OPG Samson Andabaka s mesnim prerađevinama, OPG Marko Lombarović sa pčelinjim proizvodima i Bioekološko-edukacijski centar „Virovi" i otočka turistička ponuda.

Marko Spajić

UREĐEN VODOTOK OD ČISTINA DO VIROVA

Grad Otok u suradnji je s ribičkim udrugama i Grada Otoka uspješno priveo projekt izmuljivanja vodotoka i uređenje obale rječice Spačva na pašnjaku Čistine do brane na Plandištu te nadalje sa Virovima. Radove su financirale Hrvatske vode, Vodnogospodarska ispostava za mali sliv „Bić-Bosut". Navedenim radovima na Čistinama stvoreni su optimalni uvjeti za ribička natjecanja na lokalnoj i regionalnoj razini, ali i preduvjeti za planiranje atraktivnih šetnica obalama vodotoka. Stvoreni su uvjeti za nove veslačke rute kojima se izravno sa Virova može vodotokom doći do Čistina, uz fizički prijenos čamca, kajaka ili kanua preko brane.

Mirko Martinović

IZLETIŠTE LUCA U KOMLETINCIMA DOBILO UREĐENE RIBIČKE STAZE

Prema riječima Stjepana Krajčira, predsjednika Sportskog ribičkog društva „Brežnica" iz Komletinaca, ovih je dana završeno uređenje – izmuljivanje vodotoka dijela rječice Spačva uz izletište Luca u Komletincima, kao plod uspješne suradnje ribičke udruge s Gradom Otok i Hrvatskim vodama. Novouređenim ribičkim stazama znatno će se pridonijeti kvalitetnijem organiziranju ribičkih natjecanja u ovom prirodnom šumskom okruženju.

Mirko Martinović

INFORMACIJA SA SJEDNICE GRADSKE UDRUGE UMIROVLJENIKA OTOK

Održana je sjednica Upravnog i Nadzornog odbora Gradske udruge umirovljenika Otok pod predsjedanjem Josipa Beuka, a na kojoj je usvojeno izvješće o uspješnoj provedbi projekta „I ja želim raditi" u kojem je radilo 19 osoba i 3 voditelja sa 114 korisnika. Ukupna je vrijednost projekta 1.724.000,00 kuna. Na sjednici je jednoglasno potvrđena odlučnost da će udruga i nadalje u suradnji s Gradom Otok biti nositelj projekta „Zaželi", kroz koji se očekuje zapošljavanje 31 osobe koje bi radile s oko 180 korisnika. Kroz ovaj se vrijedni projekt daje izniman doprinos zapošljavanju, a osobito pomoći starijim i nemoćnim osobama.

Sjednici su nazočili i predstavnici Grada Otoka, pročelnici Mirko Martinović i Berislav Vuković sa suradnicima, a tom su prigodom umirovljenike izvijestili o isplati božićnice te jednokratnoj potpori umirovljenicima po Odluci Vlade RH.

Mirko Martinović

Mlada misa vlč. Antuna Nikolića

Pod geslom „Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas" u nedjelju 17. srpnja 2022. u Župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskog u Otoku slavio je svoju Mladu misu ovogodišnji mladomisnik Đakovačko-osječke nadbiskupije vlč. Antun Nikolić. Uz mladomisnika i domaćeg župnika preč. Antuna Kneževića, koncelebriralo je još petnaest svećenika. Slavlje je započelo roditeljskim blagoslovom u roditeljskoj kući, nakon čega je mladomisnik u procesiji pošao u župnu crkvu gdje se okupio veliki broj vjernika.

Po ulasku u crkvu, župnik Knežević uputio je mladomisniku pozdravne riječi. Prisjetio se mladomisnikovih ministrantskih dana, njegovog sudjelovanja u Frami i svoje želje da on jednoga dana postane svećenik. Pozdravio je mladomisnikove roditelje, obitelj i rodbinu, prijatelje, sjemenišne poglavare i profesore KBF-a u Đakovu, sve svećenike, mladomisnike, propovjednika profesora KBF-a i nadbiskupijskog povjerenika za pastoral svećeničkih i redovničkih zvanja dr. Iliju Dogana, bogoslove, časne sestre, sve goste i nazočne vjernike koji su svojim molitvama pratili mladomisnika na njegovom putu. Uputio je riječi dobrodošlice i predstavnicima gradskih i županijskih vlasti, na čelu s gradonačelnikom Otoka Josipom Šarićem i županom Damirom Dekanićem.

„Dugo sam razmišljao zašto si za geslo svoje Mlade mise izabrao Isusove riječi 'Kao što je mene poslao Otac i ja šaljem vas'. Pitajmo se u kakvom su se stanju nalazili Isusovi učenici kad im je rekao ove riječi. Nakon Isusovog uskrsnuća bili su razočarani, uplašeni, osjećali su se nesigurno, ostavljeno. I upravo tada dolazi im Isus i govori: 'Mir vama! Kao što je mene poslao Otac i ja šaljem vas!' Oni trebaju svijetu navijestiti Božju prisutnost na vjerodostojan i uvjerljiv način. Za takvo djelovanje Otac nebeski im šalje Duha Svetog. Antune, i ti ćeš se u svojem svećeničkom životu puno put osjećati kao što su se osjećali apostoli. Ne boj se! I tebi će tada Isus pokucati na vrata tvoga srca i reći: 'Mir tebi, Antune! Ne boj se! Ja sam tu!' On će te podići, on će ti po svome Duhu dati snage i hrabrosti, mudrosti i jakosti da možeš kročiti dalje na putu na koji te sam Isus pozvao", rekao je među ostalim župnik te pozvao mladomisnika da pristupi k Božjem žrtveniku i prinese svoju prvu misnu žrtvu.

Dvoje mladih u narodnim nošnjama predalo je mladomisniku buket cvijeća, a mladomisnik, vlč. Antun pristupio je oltaru i započeo misno slavlje. Misna su čitanja čitali članovi uže obitelji mladomisnika, a članovi KUD-a „Josip Lovretić" u prikaznoj su procesiji prinijeli darove na oltar. Evanđelje je navijestio mladomisnik iz susjedne Privlake, vlč. Florijan Zagorščak.

U homiliji je vlč. Ilija Dogan govorio o svećeništvu, a sukladno pročitanom Evanđelju, usporedio je svećeničko služenje sa Martinim služenjem. „Uvijek možemo doći u napast da prikazujemo svoje viđenje svećenika. Današnje Evanđelje govori o Marti i Mariji. Ono nam može pomoći da shvatimo svećeništvo. Marta je na lošijem glasu, na Mariju se pozitivnije gleda. A one nisu protivnice – sestre su. Ali ima detalj preko kojega se često prelazi – Marta je ta koja je dovela Isusa u kuću. Svećenik je poput Marte – donosi u naš svijet Boga, donosi Isusa. Marta se osjeća usamljeno u svojem poslu – ona sve pripravlja za goste, pripravlja za Isusa. Ponekad treba sjesti do Isusovih nogu. Usamljenost može zadesiti i svećenika ako redovito ne sjeda do Isusovih nogu i sluša njegovu riječ. Inače smo izgubljeni. Kod njegovih nogu shvatit ćemo da svećeništvo ima smisla! Ovaj odlomak Evanđelja ne spominje njihovog brata Lazara. A upravo na njemu se Isus proslavio, njega je uskrsnuo. I tu je slika svećenika koji ostaje u sjeni Kristovoj."

Na kraju se obratio mladomisniku: „Dragi mladomisniče, Krist te šalje kao što je njega poslao Otac da ideš i naviještaš Radosnu vijest svim narodima, da u ovaj naš svijet, ispunjen nemirom i strahom, donosiš Boga, baš kao što je Marta dovela Isusa u svoj dom. Vjerujem da i ti danas, dok stojiš pred tim Kristovim poslanjem, osjećaš određenu dozu treme jer si svjestan rizika da poslanje koje ti je Krist povjerio lako možeš pretvoriti u svoje poslanje te njegovo svećeništvo u svoje svećeništvo. Stoga, od mnoštva želja danas za tebe, izdvajam i molitvom pratim onu da nikada ne zaboraviš – poput Marije – svakodnevno se spuštati do nogu Isusovih kako bi zauvijek ostao – poput Lazara – u sjeni Kristovoj. Jedino ćeš tako biti i ostati Kristov svećenik."

Svečano je euharistijsko slavlje pjevanjem pratio Mješoviti zbor „Bl. Alojzije Stepinac", pod ravnanjem prof. Jana Valenćika i s. Branke Čutura. Na kraju misnog slavlja mladomisnik je uputio svoju zahvalu svima koji su na bilo koji način pomagali na njegovom putu do svećeništva, osobito roditeljima koji su uvijek bili podrška. Nakon zajedničkog mladomisničkog blagoslova, slavlje je završilo pojedinačnom podjelom mladomisničkih blagoslova. Duhovna priprava za mladomisničko slavlje bila je trodnevnica koja se slavila u četvrtak, petak i subotu uoči mlade mise.

Gradsko vijeće Grada Otoka donijelo je odluku za potporu mladomisnicima iz Otoka i Komletinaca u iznosu od 20 tisuća kuna, u svrhu podmirenja dijela troškova organiziranja mladomisničkog slavlja, odnosno podmirenja troškova korištenja dvorane.

Mira Bošnjaković

U župnim crkvama u Otoku i Komletincima služene mise Zahvalnice

U našim župama u Otoku i Komletincima slavile su se mise Zahvalnice u znak zahvale Bogu za sva dobra koja nam daje, a osobito za plodove zemlje koje su ubrale vrijedne ruke ratara. Vrijedne ruke naših majki i baka okitile su crkvu rukotvorinama i plodovima zemlje.
Svečana misna slavlja započela su procesijama vjernika odjevenih u narodno ruho.

Agneza Novoselac

Dostojanstveno obilježen Dan pobjede i domovinske zahvalnosti

Polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća obilježen je Dan pobjede i domovinske zahvalnosti, Dan hrvatskih branitelja i 27. obljetnica Oluje.
Prisjećamo se hrabrosti i odlučnosti hrvatskih branitelja bez čije žrtve ne bi bilo samostalne i slobodne Hrvatske.

Agneza Novoselac

DAN SJEĆANJA NA ŽRTVE VUKOVARA

Povodom Dana sjećanja na žrtve Vukovara 1991. godine zapaljeni su lampioni u središnjim parkovima u Otoku i Komletincima. Lampione su upalili mještani Otoka i Komletinaca zajedno s gradskim udrugama.

Anita Glavaš

Uživanje uz ljetno kino na otvorenom

U ljetnim je mjesecima u večernjim satima i na veliko oduševljenje malih i velikih stanovnika Otoka i Komletnicima po prvi put organizirano ljetno kino na otvorenom. Ponuda filmova bila je raznolika, moglo se pronaći za svakoga po nešto. U Otoku su prikazana četiri filma i to Spiderman: put bez povratka, Krstarenje džunglom, Petar Zecimir: skok u avanturu i Mali Bigfoot. U Komletincima su prikazana 3 filma: Sherlock Homes - igre sjene, Ferdinand i kratki igrani dokumentarni film „Anine pjesme". Priča je to o pokojnoj pučkoj pjesnikinji Ani Šebalj iz Komletinca i njezinoj najboljoj prijateljici Mandici. Te dvije "djevojčice zarobljene u tijelu starica", kako ih je okarakterizirao jedan filmski kritičar, u svojim usamljeničkim životima imaju još samo jedna drugu i divljenja vrijednu vitalnost duha. Sve projekcije filmova privukle su mnogobrojnu publiku koja je uživala.

Anita Glavaš

Mjesec hrvatske knjige u Gradskoj knjižnici Otok

Ovogodišnji Mjesec hrvatske knjige bio je posvećen mladima jer je upravo 2022. godina proglašena Europskom godinom mladih. Slogan je „Misli na sebe, čitaj!"

Tema je bila „Generacija K", čime se aludira na postojeće podjele generacija (generacija Y, generacija Z…), a stavlja naglasak na dva ključna pojma – knjigu i knjižnicu. Tom se temom želi skrenuti pozornost na prilagodbu knjižnica potrebama novih generacija, ali i ukazati na posebna obilježja današnjih mladih – mobitel u ruci, ekološka osviještenost, kao i osamljenost i zabrinutost te istaknuti kako im knjižnica, odnosno knjiga može pomoći.

Tijekom Mjeseca hrvatske knjige u knjižnici su održane razne radionice u kojima se djecu učila o važnosti knjiga i knjižnice. Osim radionica, kao i dosadašnjih godina, knjižnica je omogućila svim korisnicima da od 3. do 15. studenog obnove svoje članarine u pola cijene, vrate knjige koje su se duže zadržale kod njih bez plaćanja zakasnine, a svim novim korisnicima besplatan prvi upis u knjižnicu.

S udrugom Društvo „Naša djeca" Otok održane su dvije radionice na kojima su se čitale priče, igrale društvene igre, crtalo i pjevalo.

Knjižnicu je posjetilo preko stotinu djece iz Dječjeg vrtića „Pupoljak" Otok sa svojim odgojiteljicama, i to vrtićke skupine Bubamare, Pčelice, Leptirići i Sovice. Djecu su se upoznala s knjižnicom i naučila kako se treba ponašati u knjižnici. Čitali smo priče „Čarolija knjižnice" i „Vuk koji je ispao iz knjige", igrali društvene igre i crtali.

Knjižnica je s Udrugom mladih Grada Otoka organizirala i pub-kviz na temu knjige. Bilo je 6 ekipa koje su se natjecale u pet kategorija: naslovnice knjiga, lektira, jezik roda moga, knjiga, film ili serija i knjigom oko svijeta. Pobjednici prvog pub-kviza u knjižnici bili su Knjigomoljci koji su osvojili besplatnu godišnju članarinu u Gradskoj knjižnici Otok.

Anita Glavaš

Paljenje adventskih svijeća u Otoku i Komletincima

I ove je godine organizirano paljenje adventskih svijeća u središnjim parkovima Otoka i Komletinaca. Na adventskom se vijencu nalaze četiri svijeće i svaka ta svijeća ima svoje značenje. Prva simbolizira nadu, a u Otoku su je upalili članovi Udruge mladih grada Otoka, a u Komletincima Udruga „Wireless" Otok, NS Čagljevi i Udruga žena Komletinci.

Druga svijeća simbolizira ljubav. U Komletincima su je upalili članovi DVD-a Komletinci, LD Jelen i KK Slavonac, a u Otoku članovi Lovačkog društva „Jelen" Otok. Treća svijeća simbolizira radost. U Otoku su je upalili članovi HVIDRA-e i Braniteljske udruge Otok, a u Komletincima članovi Crkvenog zbora Komletinci, KUD Filipovčice i ŠRD Brežnica. Četvrta svijeća simbolizira mir. U Komletincima su je upalili članovi MK „Gospodari vjetra", Šahovski klub Komletinci, KU Čilaš, NK Slavonac, a u Otoku su članovi Zajednice „Vjera i svjetlo".

Anita Glavaš

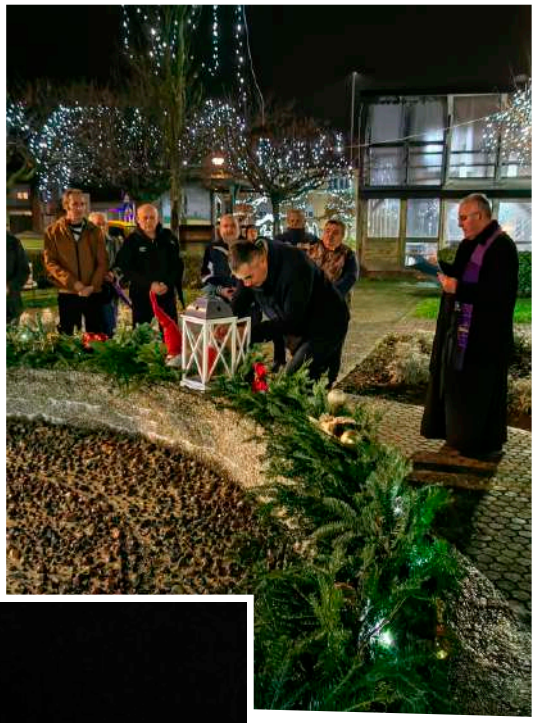

Središte Komletinaca ovih blagdana krasi bor Nade Ivančević

U duhu blagdanskog, adventskog i božićnog ugođaja ispred crkve u Komletincima postavljen je prirodni bor koji je darovala gospođa Nada Ivančević, a montirali su ga Domagoj Perković, Filip Lovrić-Jovanović, Krešimir Mareljić, Dalibor Znahor, Stipo Martinović i Daniel Čelebić. Gospođi Nadi i dečkima zahvaljujemo na darivanju i pomoći. Darovani je bor uljepšao naš park pod lipama i prostor ispred crkve, svjedočeći dobrotU i zajedništvo, što je uz ljubav i mir glavna poruka Božića.

Daniel Čelebić

Vijesti iz Dječjeg vrtića „Pupoljak“ Otok

Svjetski dan jabuka obilježen i u našem vrtiću

20. listopada obilježava se Svjetski dan jabuka. U Dječjem vrtiću Pupoljak odgojiteljice su za djecu pripremile zanimljiv igrokaz pod nazivom „Neposlušna jabuka“. Nakon toga su uslijedile raznovrsne natjecateljske igre na dvorištu vrtića, a posjetila ih je i gospođa Jesenka. Djeca su puno toga naučila o važnosti zdrave prehrane i svakodnevne fizičke aktivnosti. Za kraj su se sva djeca počastila svježim jabukama i sokom od jabuke.

Dani kruha

Kao i svake godine, u našem smo vrtiću obilježili Dane kruha. I ove smo godine pokušali na što zanimljiviji način djeci približiti važnost kruha i Dane kruha. Putem mnogobrojnih aktivnosti upoznali smo djecu s važnosti plodova zemlje i samoga kruha. Približili smo im narodne običaje, blagovanje kruha te kako biti zahvalan na svemu što nam je dano. Pravili smo kalupaše, što se djeci posebno svidjelo jer su sudjelovali u izradi smjese za kalupaše, mijesili smo slano tijesto te ga obogatili raznim sjemenkama koje su djeca donijela te smo pekli kruh u pekaču kruha. Bili smo u posjeti pekari “Matas” te iz prve ruke vidjeli kako se mijesi tijesto i izrađuju pekarski proizvodi. Gospodin Stanko Matas pokazao je djeci postupak pripreme kruha i počastio ih slasnim kiflicama, a zauzvrat su mu djeca otpjevala pjesmicu „Pekar“ te je ravnateljica vrtića Katarina Landeka uručila zahvalnicu u ime Dječjeg vrtića Pupoljak. Djeca su s roditeljima izradila pekarske proizvode koje su donijeli u vrtić pa smo ih zajedno kušali. Na Dan kruha posjetile su nas članice Udruge „Hrvatska žena“ Otok i s djecom provele aktivnosti pripreme tijesta za kruh te su ih darivale slatkišima.

Provedena edukacija o pravilnom pranju zubi

U Dječjem vrtiću Pupoljak održano je edukacijsko predavanje o važnosti pravilnog pranja zubi i oralnog zdravlja. Predavanje je održala Tijana Đurišić, dr. dent. med. iz zubne ambulante Otok u suradnji s djelatnicima patronažne službe Doma zdravlja Vinkovci Helenom Marijanović i Danielom Čelebićem. Grad Otok bio je pokrovitelj ovog edukacijskog projekta te je za potrebe predavanja priskrbio četkice i paste za zube za svu djecu te edukacijske plakate koji će ostati u vrtiću kao podsjetnik o važnosti održavanja oralnog zdravlja.

I u mom gradu Vukovar svijetli

Povodom obilježavanja Dana sjećanja na žrtve Domovinskog rata i žrtvu Vukovara i Škabrnje, djeca Dječjeg vrtića Pupoljak zapalila su svijeće kod spomenika poginulim hrvatskim zrakoplovcima i braniteljima Otoka i na dvorištu vrtića.

Sveti Nikola u vrtiću

I ove je godine naše vrtićarce posjetio sveti Nikola te prigodnim poklonima izmamio osmijehe na lica djece. Pomoćnik mu je bio gradonačelnik Josip Šarić koji je za svu djecu osigurao slatke paketiće.
Odgojiteljice su tom prilikom za sve vrtićke i jasličke skupine organizirale igrokaz „Bakina cipela", a nakon igrokaza u posjet vrtiću stigle su predstavnice Udruge "Hrvatska žena" Otok koje su svakom djetetu i djelatnicama poklonile prigodne čokoladne sv. Nikole.

Priredile: odgojiteljice Dječjeg vrtića Pupoljak Otok

Dječji tjedan u Pupoljku

Dječji tjedan tradicionalna je godišnja akcija i aktivnost posvećena djeci. Svojim se programskim sadržajima i akcijama uvijek održava u prvom punom tjednu mjeseca listopada i traje sedam dana.
Slogan je Dječjeg tjedna lijepa i prepoznatljiva izreka koja izražava odnos odraslih prema djeci:
„Ljubav djeci prije svega!". Završnica je tjednih aktivnosti našeg vrtića realizirana šetnjom stotinjak vrtićke djece kroz središte Otoka. Djeca su nosila oznaku crvenog srca te na taj način podržala ovogodišnji slogan: „Ljubav djeci prije svega!". Predstavnici Grada pozdravili su djecu ispred Doma kulture, a dječica su u zajedničkom kolu otpjevala i otplesala pjesmicu "Kad si sretan". Gradonačelnik Josip Šarić za djecu je osigurao slatkiše koje su im podijelili djelatnici gradske uprave.

STEM u vrtiću

U Dječjem vrtiću Pupoljak održane su dvije radionice robotike i programiranja za djecu starijeg vrtićkog uzrasta. Radionice su proveli edukatori Instituta za STEM edukaciju iz Zagreba, a sufinancirane su sredstvima Europskog socijalnog fonda.

Katarina Landeka

Vijesti iz Osnovne škole Vladimira Nazora Komletinci

Vanjski mobilni defibrilator na zgradi Osnovne škole „Vladimir Nazor“ Komletinci

Zahvaljujući volonterskoj akciji koju su provele komletinačke udruge, društva i klubovi na inicijativu Košarkaškog kluba "Slavonac" Komletinci i uz podršku Osnovne škole „Vladimir Nazor“ Komletinci, prikupljena su sredstva za kupnju vanjskog automatskog defibrilatora. Defibrilator je montiran na glavnom ulazu u školu 3. studenoga 2022. te je alarmom spojen sa Zavodom za hitnu medicinu Vukovarsko-srijemske županije. U vrijeme kada su srčane bolesti u porastu i kada su odrasli, ali na žalost i djeca, izloženi sve većim rizicima srčanog zatajenja, ovaj automatski defibrilator može spasiti život. U nadi da nam neće trebati, ponosni smo što smo jedina osnovna škola u našoj županiji koja ga je postavila pokazujući tako visoku svijest o rizicima srčanih bolesti. Djelatnici škole i članovi lokalne zajednice prošli su edukaciju za korištenje defibrilatora u slučaju potrebe.

Katica Novoselac

Međunarodni projekt u sklopu Erasmus+ programa u Osnovnoj školi „Vladimir Nazor“ Komletinci

U osnovnoj školi „Vladimir Nazor“ Komletinci od 1. svibnja 2022. do 1. travnja 2024. provodi se međunarodni projekt malih partnerstava pod nazivom Paper or Plastic: Let's Recycle Together and Make the World Fantastic. Nositelj projekta je škola iz Poljske, a partneri su škola iz Portugala i naša škola. Projekt je vrijedan 60.000,00 €, a uključuje mobilnosti učitelja i učenika u sve tri zemlje sudionice projekta s ciljem podizanja ekološke svijesti i potrebe očuvanja okoliša. Naša je škola bila prvi domaćin od 14. do 19. rujna i ugostila je šest učitelja i 14 učenika. Učenici su bili smješteni u obiteljima naših učenika te su na taj način najbolje upoznali život u Hrvatskoj. Za naše smo goste pripremili niz zanimljivih aktivnosti: od svečanog dočeka u školi, preko radionica i sudjelovanja u nastavi, vožnje konjskim zapregama do komletinačkih stanova, obilaska Baranje, Kopačkog rita i Osijeka, obilaska muzeja u Vinkovcima, Vinkovačkih jeseni i oblačenja učiteljica iz Portugala i Poljske u komletinačke narodne nošnje. Gosti su bili jako zadovoljni i oduševljeni našim domaćinstvom, a mi se unaprijed radujemo putovanjima u Poljsku i Portugal.

Škola zahvaljuje Udruzi žena Komletinci, SRD „Brežnica“ Komletinci, Konjogojskoj udruzi „Čilaš“, DVD-u „Komletinci“ i KUD-u „Filipovčice“ Komletinci na pruženoj potpori u dočeku gostiju.

Katica Novoselac

Domovinski odgoj u Osnovnoj školi „Vladimir Nazor“ Komletinci

Jedan od prioriteta školskog razvojnog plana u Osnovnoj školi „Vladimir Nazor“ Komletinci jest očuvanje nacionalne baštine kroz njegovanje tradicije, jezika, kulture i povijesti hrvatskog naroda. Kako bi se učenici mogli aktivno uključiti u život školske i lokalne zajednice, a kasnije postati odgovorni i aktivni građani u svojoj domovini, Europi i diljem svijeta nužno je osvijestiti pripadnost vlastitom narodu, njegovati bogatstvo nacionalne kulture i opće nacionalne vrijednost te temeljem toga graditi općeljudske vrijednosti prihvaćanja, tolerancije i uvažavanja razlika među narodima i kulturama. U procesu globalizacije narodi mogu očuvati svoju samosvojnost, osobito mali narodi, samo odgovornim odnosom prema identitetima nacije: jeziku, tradiciji i povijesti.

Nizom aktivnosti kod svojih učenika razvijamo svijest o prirodnim i kulturnim ljepotama zavičaja i domovine, a napose čuvamo uspomenu i zahvalnost žrtvama Domovinskog rata.

Upoznajemo prirodnu ljepotu zavičaja održavanjem nastave u prirodi, zahvaljujemo za bogatstvo polja koja nas okružuju, povezujemo se s udrugama koje njeguju uspomenu na poginule branitelje, sudjelujemo u manifestacijama sjećanja i zahvalnosti žrtvama Domovinskog rata i na taj način odgajamo djecu za život u društvu koje voli svoje te poštuje i cijeni tuđe.

Katica Novoselac

Projekt Knjigom oko svijeta (KOS) u Osnovnoj školi „Vladimir Nazor“ Komletinci

Od 1. listopada 2022. u Osnovnoj školi „Vladimir Nazor“ Komletinci provodi se projekt Knjigom oko svijeta (KOS) koji se financira sredstvima Zaklade "Za djecu Hrvatske" u novčanom iznosu od 30. 428, 10 kuna, odnosno 4.038,50 € i vlastitim sredstvima u iznosu 5.000,00 kuna, odnosno 663,61 €. Cilj je projekta približiti djeci i mladima u Komletincima knjigu i čitanje kroz razne radionice i zbivanja u školskoj knjižnici kao i postavljanjem kućice za knjige na Trgu Emerika Gašića, odnosno u parku pod lipama. Partneri na projektu su Udruga žena Komletinci, Dječji vrtić Pupoljak iz Otoka, Gradska knjižnica Otok i Društvo Naša djeca Otok. Projekt će trajati godinu dana, odnosno do 30. listopada 2023. godine.

Katica Novoselac

„Morsko-ljetna kreativna radionica"

U Gradskoj knjižnici Otok s volonterkama udruge Društva "Naša djeca" Otok provedena je kreativna radionica. Nakon pročitane kratke slikovnice, pričama o ljetu, suncu, moru i praznicima, izrađivale su se šarene ribice, bojale su se školjke i izrađivali su se kreativni brodići.

Iva Čović

Kreativna radionica „Misli na sebe-čitaj"

Društvo "Naša djeca" Otok partner je na projektu Knjigom oko svijeta.

Projekt Knjigom oko svijeta (KOS) provodi Osnovna škola "Vladimir Nazor" Komletinci, a društvo je partner projekta. Tako su volonterke društva 21. studenog, 24. studenog i 28. studenog petogodišnjacima, polaznicima male škole i polaznicima 1. razreda, održale kreativne radionice na temu "Misli na sebe – čitaj“.

Iva Čović

Vijesti iz Osnovne škole Josipa Lovretića Otok

Večer matematike prvih razreda

Već tradicionalno početkom prosinca obilježavamo Večer matematike. Na Večeri matematike okupili su se učenici 1. a i 1. b razreda, roditelji, bake, djedovi, braća i sestre. Pomoć odraslih pozitivno je utjecala na rezultate učenika. Ova večer okupila je pedesetak sudionika. Organizacijski dio odradile su učiteljice Anica Novoselec i Jasna Klarić.

Razredna čajanka na satu razrednika u prvom razredu

Učenici 1. a i 1. b razreda uživali su uz šalicu omiljenog čaja i priču o sv. Nikoli. S toplom šalicom čaja počeli smo uživati u najljepšem mjesecu u godini. Zaključili smo da je topli čaj korisno piti svaki dan, a ne samo kad si bolestan.

Osvojeno 1. mjesto na županijskom natjecanju u krosu

U utorak 18. listopada 2022. na jezeru Banja u Vinkovcima održano je županijsko natjecanje u krosu koje je okupilo 500 - tinjak učenika osnovnih i srednjih škola naše županije. Na natjecanju su se predstavile i učenice 5. i 6. razreda te 7. i 8. razreda Osnovne škole Josipa Lovretića. Osim prekrasnog, sunčanog dana, izvrstan rezultat naših učenika dao je još jedan dodatni razlog za neizmjerno zadovoljstvo. U kategoriji učenica 7. i 8. razreda naše su se učenice plasirale na 1. mjesto - ekipno te će kao pobjednice županijskog natjecanja s ponosom predstavljati svoju školu i svoj grad na državnom natjecanju u krosu koje će se održati u Poreču.

Županijsko natjecanje u atletici

U srijedu 26. listopada 2022. na stadionu NK Cibalia održano je Županijsko natjecanje iz atletike na kojemu su učenice Osnovne škole Josipa Lovretića osvojile 2. mjesto – ekipno, što je izvrstan rezultat. Istaknuti rezultati po disciplinama: 100 m 1. mjesto: Mia Vučko, 8. b, 300 m 3. mjesto: Martina Ljubić, 7. b, 600 m 1. mjesto: Irina Markić, 8. a, Štafeta 100, 200, 300, 400 1. mjesto: OŠ Josipa Lovretića, Otok Čestitamo svim učenicama naše škole koje su sudjelovale na županijskom natjecanju u atletici te izvrsnim rezultatom predstavile našu školu.

Učenici su 2. a i 2. b razreda Osnovne škole Josipa Lovretića 5. prosinca 2022. ugostili gospodina Zorana Rezu iz Službe civilne zaštite Vukovar. Slikovnim je prikazom i primjerenom komunikacijom gospodin Rezo upoznao djecu s mogućim opasnostima u domaćinstvu, prirodi i prometu te o načinu zaštite i spašavanja. Ostvarena je izvrsna interakcija, a pokazalo se kako učenici puno toga znaju o požaru, poplavi, potresu, isto tako i o posljedicama neoprezne uporabe kućanskih aparata. Gospodin Rezo ih je uputio u najučinkovitiju samozaštitu i zaštitu drugih, ako bi se našli u nekoj od navedenih situacija. Susret je protekao u vedrom i ugodnom ozračju. Zahvaljujemo Službi civilne zaštite Vukovar i veselimo se novom susretu.

Došao nam je sveti Nikola

Nikolinjsko veselje nakon dvije se godine stanke vratilo u našu školu. Na sam spomendan 6. prosinca sveti Nikola svojim je dolaskom razveselio učenike naše škole. Prošetao je školskim hodnicima, obišao učionice i pritom darivao učenike bombonima. Kao znak su ga zahvalnosti za dolazak i sve darove učenici na školskoj priredbi nagradili prigodnim pjesmama, recitacijama, igrokazom i plesom. Sudjelovali su učenici od prvog do četvrtog razreda, Štokavčići te veliki i mali zbor škole u pratnji svojih učiteljica i učitelja. S osmijehom na licu, sveti je Nikola gledao sve što su učenici pripremili za njega. U veselom su raspoloženju ispratili svetog Nikolu na dalek put u nadi da će ih posjetiti i iduće godine.

Pravilno pranje zubi

7. prosinca 2022. godine za učenike 1. a i 1. b održano je edukacijsko predavanje o važnosti pravilnog pranja zubi i oralnog zdravlja.
Predavanje je održala Tijana Đurišić, dr. dent. med. iz zubne ambulante Otok u suradnji sa djelatnicima patronažne službe Doma zdravlja Vinkovci Helenom Marijanović i Danielom Čelebićem.
Zahvaljujemo Gradu Otoku kao pokrovitelju edukacijskog predavanja na nabavci čarobnih četkica i dječjih pasti za zube.

Školski medni dan

7. prosinca na blagdan sv. Ambrozija, zaštitnika pčela i pčelara, učenici 1. a i 1. b razreda obilježili su Školski medni dan. 44 učenika prvih razreda dobila su poklon-pakete koji su sadržavali staklenku meda lokalnog proizvođača, edukativnu slikovnicu o pčelarstvu te promotivni letak „Med hrvatskih pčelinjaka". Pogledali smo i edukativni crtić te doznali čime se pčele hrane te smo upoznali put od cvijeta do meda.

Adventska radionica

9. prosinca 2022. OŠ Josipa Lovretića u suradnji s Drvodjelskom tehničkom školom Vinkovci organizirala je za učenike osmih razreda adventsku radionicu "Izrada minijature božićnog sela".
Cilj je ove radionice bio upoznati učenike s drvetom kao materijalom, tehnikama obrade drveta te tehnikama ukrašavanja. Krajnji je ishod izrada ukrasnog predmeta, odnosno drvene minijature božićnog sela koje će biti izloženo u holu škole.

Marina Beuk

Tekstove priredile: Marina Beuk, Daria Gongeta, Marina Baković, Jasna Klarić, Anica Novoselac, Jelena Vuković, Matea Grepo

Vukovarsko-srijemska županija Povelju za izuzetan rad dodijelila učiteljici Dariji Gugić Gongeta

Povelju Vukovarsko-srijemske županije za izuzetan rad ove je godine dobila gospođa Daria Gugić Gongeta za ostvarenja u području prosvjete te predanoga pedagoškoga rada na ostvarivanju prava djeteta.
Predlagatelj je DND Otok, uz potporu Saveza društava "Naša djeca" Hrvatske.
Gospođa Gongeta osnivačica je prvog Društva Naša djeca u kojemu je svojim radom realizirala brojne akcije i aktivnosti s djecom i za djecu. Kako u nastavi, tako i izvannastavnim aktivnostima, promicala je prava djeteta, zalagala se za zdrav okoliš, očuvanje šuma, ozelenjavanje školskog dvorišta, uvažavanje različitosti, razvijanje pozitivnoga stava kod djece prema sebi i drugima, organizirala je javne nastupe s djecom s ciljem prevencije vršnjačkog nasilja pod nazivom „Stop nasilju“ i „Policajac moj prijatelj“.
Čestitamo gospođi Dariji Gongeti na zasluženoj nagradi, radujući se nastavku suradnje.

Iva Čović

Održana javna tribina "Nasilje nad ženama"

Nasilje nad ženama najrašireniji je oblik ugrožavanja temeljnih ljudskih prava (pravo na život, pravo na privatnost i obiteljski život, pravo na zaštitu dostojanstva, pravo na dom, pravo na slobodu izražavanja, pravo na život bez mučenja i nečovječnog postupanja i dr.). No, ipak, najveći broj nasilja ostaje neregistriran. Žene se nerado odlučuju prijaviti nasilnika, najčešće zbog straha od izazivanja nasilnika i uzrokovanja još težeg nasilja, ekonomske ovisnosti, niske razine samopouzdanja, mišljenja kako joj ionako nitko ne može pomoć. Tim je povodom Udruga „Hrvatska žena“ Otok zajedno s Povjerenstvom za ravnopravnost spolova Grada Otoka u Bioekološko-edukacijskom centru Virovi organiziralo javnu tribinu "Nasilje nad ženama".
Javnu je tribinu održala dr. sc. Marina Jambrešić u suradnji s Anom Majdančić, specijalisticom kliničke psihologije.
Nasilje je nad ženama problem svakog stoljeća.
„Ne“ nasilju nad ženama!

Marija Čepo

Osvojeno 2. mjesto na Tovarničkom jesenskom festivalu

U listopadu se održavao Tovarnički jesenski festival povodom kojega je održano natjecanje u kuhanju pekmeza, tzv. pekmezijada. Prijedlog da sudjelujemo na tom zanimljivom festivalu članice su prihvatile s oduševljenjem te odmah krenule s pripremama. Osim domaćih plavih šljiva koje su bile glavni sastojak pekmeza, ponijeli smo i naše rukotvorine i radove koje smo u Tovarniku izložile. Osim pekmeza kuhali smo i grah. Druženje uz pjesmu, veselje i smijeh je potrajalo cijeli dan, a na kraju smo osvojile visoko 2. mjesto i novčanu nagradu u iznosu od 2.000,00 kuna, na što smo vrlo ponosne.

Osim toga, Udruga žena Komletinci održala je redovnu izvještajnu skupštinu u Bioekološko-edukacijskom centru Virovi. Tijekom godine sudjelovali smo na raznim radionicama. „Good deeds day“, odnosno „Svjetski dan činjenja dobrih djela“ upravo je jedna od takvih aktivnosti gdje smo uređivali kapelice i skupljali smeće. Ovu aktivnost i mnoge druge ostvarujemo uz suradnju sa drugim udrugama, Osnovnom školom „Vladimir Nazor“ Komletinci i Gradom Otokom.

Sada, u ovo blagdansko vrijeme, pozitivne energije nam ne nedostaje te uz sve radove i pripreme za Božić imamo u planu posjetiti i Advent u Zagrebu.

Agneza Novoselac

11. smotra Saveza izviđača Hrvatske

Ovoga su ljeta naši članovi bili sudionici 11. smotre Saveza izviđača Hrvatske koja je ove godine održana u srcu Like, u Lovincu. Na Smotri je sudjelovalo preko 2000 sudionika iz Hrvatske, Izraela, Francuske i Belgije. Naša je mala ekipa provela trinaest nezaboravnih dana koji su bili popraćeni vrlo raznolikim i bogatim programom. Bilo je tu za svakoga po nešto, raspoređeno po centrima znanja iz područja astronomije, arheologije, prirodnjaštva, preživljavanja, pionirstva, aktivnosti na vodi, planinarenja, biciklizma. Osim toga, sudjelovali su u brojnim volonterskim akcijama za lokalnu zajednicu, stekli mnoga nova poznanstva, kao i nova znanja koja će im biti potrebna u životu. Odlazak na Smotru omogućili su nam i sponzori: Grad Otok, Varzić d.o.o., Cezareja d.o.o., Općina Vrbanja, Općina Cerna te im se svima ovim putem zahvaljujemo.

Tanja Iščić

Jesenske igre poletaraca „Požega 2022.“

Prva aktivnost naših poletaraca u novoj školskoj godini bile su Jesenske igre poletaraca koje su ove jeseni organizirali izviđači iz Odreda izviđača Požega. Tema igara bila je "Upoznajmo Hrvatsku" gdje smo kroz razne igre i radionice učili i upoznavali razne ljepote, običaje i zanimljivosti naše domovine. Naši su članovi izradili plakat na temu Srijema te ukratko predstavili našu županiju. Zahvaljujemo se Gradu Otoku koji nam je omogućio odlazak na ovo lijepo druženje.

Tanja Iščić

Uspješno održana Treća dječja biciklijada

Za svu djecu i sve koji se tako osjećaju, Motoklub „Gospodari vjetra“ Otok organizirao je Treću dječju biciklijadu koja se održala 8. listopada 2022. godine. Skupio se veliki broj djece i odraslih koji su odvozili poznatu rutu.
Polazak je bio ispred prostorija kluba u Komletincima u 10 sati te ispred Doma kulture u Otoku. Od Otoka su se zaputili do Virova gdje je sve bilo sve pripremljeno za odmor i okrjepu kako bi povratili snagu za vožnju kućama. Ovo je izvrstan primjer kako provesti vikend na zdrav način.

Damir Čuturić – Šuki

Boćarski klub „Virovi“ Otok

Boćarski klub „Virovi" Otok osnovan je 7. srpnja 2022. godine s ciljem poticanja i promicanja boćarskog sporta u gradu Otoku i šire. Klub je član Hrvatskog boćarskog saveza i natječe su u Drugoj županijskoj boćarskoj ligi. Liga broji 9 ekipa iz naše županije. Nakon odigranog jesenskog dijela prvenstva naš klub zauzima prvo mjesto, što je odličan rezultat jer smo tek krenuli s igranjem boćanja po pravilima HBS.
Cilj nam je omasoviti klub kako bi se što više naših sugrađana bavili ovim zanimljivim sportom. Klub trenutno ima 12 aktivnih članova i desetak rekreativaca. Ovim putem pozivam sve zainteresirane da nam se pridruže.
Ekipu koja je ostvarila odličan rezultat čine Franjo Vučko, Hrvoje Mareljić, Ivan Vukoja i Vlatko Wolf.
Svim građanima i građankama grada Otoka čestit Božić i sretnu i uspješnu 2023. godinu želi Boćarski klub „Virovi“ Otok.

Zdenko Sesar

Održano Pojedinačno boćarsko prvenstvo

U Otoku je 5. kolovoza održano Pojedinačno boćarsko prvenstvo. Prvenstvo je odigrano na boćalištu Boćarskog kluba „Virovi“ Otok.

Pobjednik 1. prvenstva Grada Otok u boćanju bio je Franjo Vučko, drugo je mjesto zauzeo Hrvoje Mareljić, dok je treće mjesto pripalo Ivanu Tufekčiću Rokiju.

Zdenko Sesar

Vijesti iz Atletskog kluba Otok

Novi osobni rekord i pobjeda Ane Martinović

U Zagrebu je održan polumaraton „Ivan Starek" na kojem je Ana Martinović osvojila prvo mjesto u disciplini polumaraton s vremenom 1:21:40, što je ujedno i njezin novi osobni rekord.

Ana Martinović treća u Hrvatskoj

Ana Martinović, članica Atletskog kluba Otok, osvojila je brončanu medalju na pojedinačnom prvenstvu Hrvatske u cestovnom trčanju u kategoriji seniorki u disciplini na 10 km, a prvenstvo je održano u Zaprešiću.
Na prvom mjestu državnog postolja bila je Matea Parlov Koštro, hrvatska rekorderka i viceprvakinja Europe u maratonu, a na drugom mjesto Viva Kovač, ovogodišnja pobjednica Zagrebačkog maratona.
Ana je istrčala i svoj osobni rekord 36:55.

Katarina Martinović druga u utrci RUN VIENNA 1:59

Na Prateru u Beču održana je utrka u trajanju od 1 sat 59 minuta i 40 sekundi, točno onoliko vremena koliko je Eliudu Kipchogeu 12. listopada 2019. na istoj stazi trebalo da istrči maraton.

Utrka nije imala točnu udaljenost, nego se gledalo tko može najviše istrčati. Katarina je osvojila izvanredno 2. mjesto te pretrčala udaljenost od 24,7 km.

Izvrsni nastupi Ivana Sambola, Antonije Jakovljević i Davora Topalovića

U jedinstvenom ambijentu baranjske prirode i novoobnovljenog dvorca u Tikvešu 17. rujna 2022. godine održan je 7. Baranjski Ferivi polumaraton.
U konkurenciji od 300 - tinjak natjecatelja Ivan Sambol osvojio je odlično 11. mjesto, sveukupno u muškoj konkurenciji te 5. mjesto u svojoj kategoriji s novim osobnim rezultatom 1:25:43.
Antonija Jakovljević i Davor Topalović sudjelovali su u jedinstvenoj utrci koja se odvija stubama u kojoj je svaki trkač morao pretrčati 198 stepenica na stubištu Vodotornja i 200 m memorijalne staze, a sami kraj utrke predstavlja izlazak na vidikovac i dodirivanje zastave Republike Hrvatske.
U ovoj se utrci Antonija Jakovljević odlično snašla te je osvojila 5. mjesto, dok je Davor u muškoj konkurenciji bio odličan 17.

Priredio: Mirko Martinović

OTOČKI OBRTNICI

KROJAČ I TKALAC MARTIN DULIĆ – BAĆA DULIĆEV

KAZIVAČICA: Anica Lukinac – Ilarkova **PRIREDILA:** Marina Lombarović

Majka Baće Dulića, Anka, bila je udana za Miškovića i rodila Ivu. Onda je Mišković umro pa se udala za Baćinog oca Dulića. Imao je Baća i sestru Maricu, a ona je kasnije ošla raditi u Osik pa se tamo i udala i ima dva sina.
Baćina majka Anka bila je šnajderica. U to su vrime žene većinom šile same, prele su, tkale su, vezle, enklovale i sve što je trebalo oko toga. Nisu baš sve bile sposobne za šivanje pa je bilo i šnajderica, što je vrime išlo, bilo ji je sve više. Nisu sve šnajderice pa ni drugi majstori iz tog doba bili profesionalci, izučeni zanatlije, nego su bili priučeni, uz roditelja ili nekog majstora, dakle, bez diplome. Ja ne znam ni za Baću, ni za njegovu majku jesu li bili "ispitani" majstori ili samo priučeni, to nikome nije ni bilo važno, nego je bilo važno kako rade. A radili su dobro!

Baća je rođen 1921. godine u Otoku. Išo je s mojom tetom u školu. U školi i izvan nje družio se s curicama. On i moja teta su jedno drugo zvali "drugo". Kad je odrasto, u prvo vrime je bio zvonar.
I po kiši i po snjigu je triput na dan išo u crkvu zvonit.

Baća je posto legenda u Otoku po svom krojačkom zanatu. Njegov se rad odnosio većinom na šivanje narodnog ruva, onoga što su Šokci i Šokice nosili, ili trebali za kuću. Šio je "rajtozne" za muške (to su sometne čakšire uski nogavica, iznad kolina prema gore široke). Šio je košulje, kamizole, i sve što je mušterija tražila. Prepravljo je narodne nošnje, primišto rad s jednog na drugo, od starog je zno napraviti novo. Bio je vrlo sposoban i pedantan šnajder. Imao je šivaću mašinu Singer.

Ali ne samo to! On je bio i tkalac. Tko je platno od pamuka, stonjike od vune.
Platno je radio "na strike", "usnivano", u "dvi šibe", u "tri šibe". Šokci su od tkanja radili pokrove za škrinju. Stonjik je dekorativni prekrivač za krevet koji se meće na vr namistitog kreveta prikritog ponjavom- kopertom. Postoje i mali stonjici koje su žene nosile u crkvu da na nji kleknu.

Ovaj se šareni stonjik zove ĆILIMAŠ, veliki je za krevet. Nije pokajni, može se metiti na ponjavu s većom čipkom. Pranđe je radio samo na eksere. Za ovaj stonjik sam ja sama radila pranđe. Ovo su zahtjevnije i lipše pranđe.

Crveno -zeleni stonjik je pokajni i zove se ŠTIPANI. Osnova je pamuk, a radit je jednostrukom vunom. Čipku je radila Liza Ozdanovac, Rogozeva.
Baća je radio stonjike U DASKE pa ji je prodavo. Sebi za smrt je izatko stonjik u tri pole što se metne na kolica ispod škrinje i reko je da se o tome pobrine komšija Bata, kad ga makne s kolica, poklanja mu taj stonjik za uspomenu.

Ja imam pedeset stonjika kod kuće i još sam dala kćeri. Baća je radio i vez, ali time se ritko bavio.
Ja sam od njega dobila torbicu koju je vezo.

Volio je narodno ruvo, iako nije bio Šokac. Govor i nošnja su mu bili potpuno šokački. Nosio je "aljinu"i torbu priko ramena, kad Šokci većinom to više nisu, barem u svakodnevnoj upotrebi.

Baćina sestra Marica nosila se šokački, dok je bila u Otoku. On je nju s užitkom opremljo: šio joj je, štirko, peglo. Šokačko ruvo nije lako urediti i opeglati, tako da to nije znala baš svaka žena napravit lipo i pedantno kako bi to trebalo.

Baća se oženio Agicom, rođ. Ižaković koja je bila dvostruka udovica jer prvo je bila udana Lombarović, a onda u Brčkom za nekog Ismeta. U Brčkom je živila blizu stanice. Onda su Otočani masovno išli prodavati i kupovati na pijac u Brčko. Ja sam još bila curica pa sam išla s tetom i majkom u Brčko. Agica izajde na put pa nas zagli i zove k sebi u goste. Bila sam kod nje. Svekrva joj je nosila dimije, a čovika je zvala "Iva". Svekrva kaže: "Nije on Iva nego Ismet!".

I kad se Baća oženio Agicom, stari Dulić se naljutio i istero ji iz kuće. Onda su živili na Stevanovom stanu neko vrime. Zno je kuvati i pravit kolače ukiselo, ne samo friškom nego i suvom germom.
Potlim se Baća doselio u selo, u Gradince. Agica je štrikala čarape na zrnje i moj Marko je imo jedne od nji. Vezla je i surađivala s njim u njegovom poslu.

U to su vrime donosili velike lutke iz Italije pa ji metnu na krevete da side. Baća je jednoj takoj sašio narodnu nošnju, a moja majka je izvezla. Od mali žuti kovanica je napravio dukate. Nju su Baća i Agica metili na stol prid penđer, odmaknu firanglu da je svako može vidit kad prolazi putem. Nazvali su je Vesna, po mojoj kćeri. Baća i Agica nisu imali dice. Baća je šio Agici odiću, opremljo je i uživo u tome. Agica je umrla, Baća se do na komenciju i živio je oko devedeset godina.

Agica je imala lipi kredenc koji je Baća do u muzej, a Ljubica Gligorević je njemu kupila vitrinu. Bio je poznavalac narodnog ruva i opreme pa je surađivo s muzejem. Kažu da su otočke rekle "na bombe" pa su otočane zvali "bombaši", navodno su, kad su čuvali granicu na Savi bacali bombe.

POVIJEST OTOČKOG ROCK 'N' ROLLA

26. dio

by Zvonko Spajić – Spajki

VIS ASTIBO, TRANSPORTERI i TRENUTAK SNA

Privlaka - 1. dio

Kao što sam već pisao u početku, Otok (prema popisu stanovništva iz 1971. godine 5707 stanovnika, a 2021. godine 4899 stanovnika) na pruzi je Vinkovci - Gunja (1971. godine 5090, a 2021. godine 2600 stanovnika) koja je nekada išla preko Brčkog, Tuzle do Banovića. Na toj je pruzi i Privlaka (1971. god. 3368 stanovnika, 2021. god. 2192 stanovnika) 6 km od Otoka prema Vinkovcima. To je naše susjedno mjesto i bili smo u vrlo dobrim odnosima. Mnogi su brakovi sklopljeni između jednog i drugog sela pa tako i moj. Imao sam i mnoge dobre prijatelje iz Privlake. Naravno, svirali smo tu i kirbaje i druge svirke, dok se i oni nisu pokrenuli i osnovali svoj prvi Vokalno- instrumentalni sastav ASTIBO!

Vladimir Grgurovac – bas, Zdravko Krmek – gitara i vokal, Martin Grgurovac - bas, Zlatko Šebalj – bubnjevi, Marinko Slošić – ritam-gitara

VIS ASTIBO

VIS ASTIBO osnovan je krajem 1973. Sa svirkom su počeli 1974. godine. U prvoj su postavi svirali Zdravko Krmek (gitara i vokal), Marinko Slošić (ritam-gitara), Martin Grgurovac (bas-gitara i vokal), Vladimir Grgurovac (klavijature) i Franjo Pauković (bubnjevi) kojega su ubrzo zamijenili Zlatko Šebalj i Mateo Marić. Povremeno su još svirali Josip Magdić i Zdenko Herceg.

Doček nove 1975. godine u organizaciji NK „Mladost“ Privlaka

Mato (bubnjevi), iza sa šeširom Petar Dželalija – Pešo, Marinko i Zdravko

Mato, Josip Magdić, Marinko i Zdravko! Jedna od svirki u Privlaci za poklade.

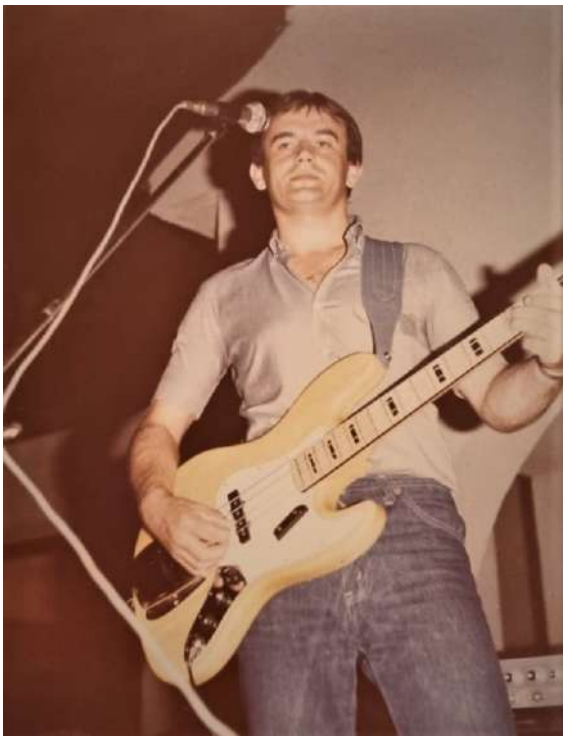

MARINKO SLOŠIĆ – Terme Vinkovci

Marinko Slošić rođen je u Privlaci 1956. godine od oca Marka i majke Katice. Ima i mlađega brata Mirka koji je rođen 1958. Nakon osmogodišnje škole pohađa i završava srednju Tehničku školu u Vinkovcima, strojarski smjer. Svirao je do ljeta 1976. kada odlazi u JNA. Vrativši se iz JNA 1977., zapošljava se u Vinkovcima u Metalu, a zatim odlazi u nuklearku u Krško gdje je radio kao projektant za cjevovode. Tamo radi do 1980. kada se vraća u Vinkovce. VIS ASTIBO opet se okuplja. Ženi se 1982. sa Zdenkom Martinović iz Privlake s kojom ima sinove Marka i Dražena. 1993. otvara privatno poduzeće u kojemu još i danas rade njegova oba sina. Marinko je sada umirovljenik i još uvijek živi u rodnoj Privlaci.

Martin Grgurovac

Martin Grgurovac - Đani rođen je 12. rujna 1953. u Privlaci od oca Šimuna i majke Anice. U braku je s Brankom Šarić iz Privlake s kojom ima kćer Martinu i sina Mirona. Završio je studij novinarstva. Radio je kao turistički djelatnik, novinar i nakladnik. Sada je producent, glavni urednik i vlasnik Slavonske naklade "Privlačica" i nakladničke kuće "Riječ" u Vinkovcima. Pisac je dnevničkih proza i novela. Svirao u VIS-u ASTIBO i Trenutku sna iz Privlake. Svirali su domaću i stranu glazbu tih godina, u naravi plesnu. Svirke su održavali u mjesnom Domu kulture Privlaka i okolici, od kojih su one na vinkovačkoj terasi Terme (1980.-1981.) bile i najposjećenije. Prvi su instrumenti na kojima vježbali bili od vatrogasaca. Jedno je pojačalo Gitacord bilo u mjesnoj zajednici, a ostali pribor, instrumenti i pojačala vlasništvo omladinska organizacije iz Privlake i to su otkupili od Crvenih makova iz Gradišta. Dvorane su u to vrijeme bile pune, često i po nekoliko stotina mladih željnih plesa, sa stolicama uz bočne zidove.

Za prijevoz su se i nastupe izvan Privlake snalazili svakako. Ponekad stopirajući, vlakom ili plaćajući prijevoz nekom prijatelju iz mjesta koji je imao automobil. A takvih je bilo na prste nabrojati.

VIS ASTIBO 3. veljače 1974. u dvorištu kod Marinka prije svirke u domu za poklade u Privlaci. Kako su još uvijek „kuburili“ s instrumentima, ovo su ozvučenje iznajmili od Želimira Babogredca iz Vinkovaca

ĐANI, VLADIMIR, iza stoji JOVO LUNIĆ, FRANJO, MARINKO i ZDRAVKO

Nastavak u sljedećem broju.

Ovom prilikom molim čitatelje Otočkog lista da, ako imaju kakvu fotografiju iz toga vremena ili bilo kakva zapažanja, te točnije podatke o nekim članovima sastava, pošalju na gore navedeni e-mail ili preko urednika.

Pozdrav do ponovnog javljanja.
Za vas vaš Zvonko Spajić – **Spajki**.

Primjedbe i utiske šaljite na e-mail:
zvonko.spajic1@gmail.com

Jazbina željezničara Ive

Jer ih je bilo puno, i jer su bili siromašni, u selu ih prozvaše Cipelići. Sam Ivo Bajica, bivši nadglednik pružne niskogradnje, a sada ugledan ugostitelj u selu, nikada sa simpatijama nije gledao na to ime. U njegovoj prisutnosti, doduše, to ime se nije smjelo niti šaptom spominjati. A kada bi ga netko, ne znajući, provukao i kroz aluziju, suočio bi se s oštrim Ivinim pogledom ispod bijelih obrva koje su se kao dvije bijele trake papira isticale na njegovom crvenom licu. Nije se Ivo, ako ste pomislili, stidio ni svoga porijekla niti svoga nekadašnjeg siromaštva. Naprotiv. Ono što kao mlad čovjek godinama nije shvaćao, sada je u svojim zrelim godinama prihvatio kao nepobitnu činjenicu: imati veliku obitelj s puno braće i sestara koji se stalno pomažu i, takoreći, žive jedni za druge, veliki je blagoslov. Stoga, dakako, ne – nije on mrzio taj ružni nadimak jer je govorio ono što jest; da ih, dakle, ima puno – nego što je predmnijevao ono što nije: da su i dalje siromašni. A to je tako daleko od svega, a najviše od istine. Jer, iako su ostali bez oca vrlo rano, njihova im je majka svima, kako se ono kaže, stavila kruh u ruke. Žensku djecu je (a ima Ivo pet sestara), bez neke velike škole (dosta im je, kako je stara znala reći, da znaju čitati i potpisati se), svu brzo poudala u dobre kuće jer su bile lijepe i vrijedne, samo da se puno ne klate s momcima. A muškima, njima četvorici, stavila je u ruke zanat. Pa što je koga dopalo. Bono je otišao u grad voziti autobus, Jozo je zidar, Marijan šumski sjekač, a Ivo pružni radnik.

Kada je, dakle, ostala sama s djecom, kako se kaže, jedno drugom do uha, Ivina majka Milka, ne htijući to, postala je glavaricom obitelji. Dok mu je otac bio živ, malo se njegova majka našefovala. Stari Bono Bajica, prgav čovjek sklon opijanju, nije trpio takve ženine inicijative koje bi derogirale njegovu poziciju na čelu obiteljskoga stola. Doduše, kada im je netko bio u kući, bilo da je bio crkveni god ili su nešto radili pa su imali mobu (onda su ljudi jedni drugima išli u ispomoć), Bono se gradio onakvim kakav nije. Njegova žena Milka, po selu poslije zvana Milkača, uvijek se upecala na tu njegovu udicu. Puštao je Bono tada toj svojoj jadnici da priča što god hoće pa čak da ga pred drugima i grdi, sve naravno uz šalu i zadirkivanje, dobrohotno, bezazleno, ljubopitljivo. Gledajući ga takvog, oni koji ga nisu dobro znali, pomislili bi kako je on dobar, širokogrudan čovjek koji svojoj ženi dozvoljava ono što mnogi od njih ne bi ni pomislili. A baš takav utisak Bono je htio proizvesti. Pa čak je i njegova Milka, mada je negdje u primordijalnom djeliću mozga znala da tu nešto nije u redu, brzo padala pod taj dojam. Tada bi se i njoj otvorila usta malo više, a jezikom je znala dobro oplesti tog svog Bonu. Ali, kada sve to prođe (a uvijek prođe), gosti odu kućama, pir završi, a posao se obavi, kod zatvaranja vrata za zadnjim gostom, osjetila bi Milka, i prije nego bi se okrenula, hladan Bonin pogled na svojim leđima kako joj ispod plećke prodire kao oštar nož. Iz svoje paukove zasjede, u kojoj je čitav dan čekao i trpio ženino blebetanje i njezinu veselost, bacao bi se Bono, onako nizak, ćelav i crven u licu (kao i Ivo) na tu svoju visoku, krupnu ženu, sve udarajući je šakama u trbuh i vukući je za dugu debelu pletenicu sve dok je ne sruši dolje na pod. Zgrčena tako, dok ju je njezin zakoniti suprug, s kojim je svake nedjelje išla na misu, nabijao nogama u trbuh i stražnjicu, nastojeći sakriti lice od bubotaka koje joj je zadavao stisnutim šakama, molila ga je Milka da je ne udara pred djecom.
– Nek' vide – urlao je Bono prema djeci koja su, preplašena, stisnuta jedno uz drugo, drhtala u uglu.
– Nek vide kakva im je majka. Šuti! Meni ćeš se rugati?! Šuti!

Ono latinsko, ono nešto o povijesti kao učiteljici života, nikada se nije moglo ukorijeniti u Milkinu mozgu. Jer da jest, ne bi valjda iste greške stalno pravila. Kada bi se tako istutnjao, u kući malog, prgavog Bone za izvjesno vrijeme vladao je mir. Samo prividan. Skrenuvši svoj fokus sa žene (koja je, eto, dobila svoje) usmjerio bi ga Bono prema djeci. Ženskom djecom on se nije puno bavio (one su materina briga, i ako ih ne izvede na pravi put, jao si ga njoj); uostalom, one su još bile male curice. Ali zato je mušku muštrao kao pruski oficir regrute na poligonu. Od najstarijeg Marijana koji se tek zamomčio, do najmlađeg Ive koji još nije pošao u školu, strepili su ti nedorasli dječaci od tog svog ludog i nepredvidljivog oca. Svaki dan bio je lutrija jer nisu znali kakvu će psinu otac spremiti kada se, onako nakresan, vrati s posla. O nekim stvarima, kao što je glad, više nisu ni razmišljali. Majka ih je, onako nedorasle, slala raditi po selu samo da bi imali neki novac u kući. Stari Bono Bajica zarađivao je svoj kruh na željeznici kao pružni radnik, ali malo toga donašao je kući. Volio je piti, volio se kartati (a u tome uopće nije bio

vješt; zapravo, bio je idealan pijevac za čerupanje); bio je širokogrudan prema drugima pa je često i posuđivao novac svojim pajdašima. Kada je bijeda došla do vrhunca, na nagovor nekih baba koje joj sigurno nisu željele dobro, prvi put uputila se Milka Boninom šefu, inženjeru Augustinoviću, da, dok je ne zapije, traži muževu plaću.
Inženjer Tomo Augustinović koji je bio isti takav bećar kao i Bono (samo imao je veću plaću pa je mogao više trošiti), usto neženja, u cijeloj firmi, na toj istočnoj pruzi, poznat kao neizlječivi ženskar (na Radničkim sportskim igrama mnoge žene iz firme to su osjetile), ugledavši pred sobom visoku, zdravu seosku ženetinu kojoj su, ispod bluze nesputane grudnjakom, drhtale, kao lučenje na tanjuru, dvije bijele mirisne dojke pune mlijeka (jer najmlađu curicu još je imala na sisi), uspravi glavu dok mu je šeretski brk čulno zatitrao. Shvativši brzo o čemu se radi, da dakle pred njim stoji žena zlostavljača, misleći pritom samo na svoju korist, on joj ovako odgovori: - Ne mogu, snašo, to uraditi. Izbit će te čovjek, a ja neću da te nosim na duši. Nego, ovako ćemo – reče potom i rukom posegne u svoj novčanik. – Kupi ti djeci što treba, a mi ćemo se poslije kontati.

Samo da je mogla misliti dalje od te ispružene ruke (ali nevolja ne da misliti) shvatila bi Milka da je s vragom tikve počela saditi. Jedno vrijeme spokojno je živjela od novca kojega joj je uzajmio taj, kako je mislila, dobri inženjer. Naravno, čovjeku, svome Boni, ništa nije smjela reći; njezino najveće zadovoljstvo bilo je kada je vidjela nasmijana dječja lica kako kusaju hranu kupljenu upravo tim novcem. I dok je tako, sva brižna stajala kod stola, u toj svojoj ropskoj zahvalnosti, nije znala kako tom dobrom čovjeku vratiti uslugu. Ona njemu, zapravo, nema što dati. Nakita nema, svoj ručni rad, nad kojim je gubila vid u noćnim satima čekajući pijanog supruga, već je odavno prodala; ima, doduše, nešto zimnice i pekmeza koje bi morala oteti djeci od usta. Ali, kako je brzo presjekla tu misao, što će jednom takvom čovjeku, kao što je inženjer, sve to? „Eto“, pomisli Milka, „čovjek siromah i kada bi htio, ne može biti dobar.“ Sjela je na stolac, izvadila iz njedara onu svoju podatnu sisu, i gurnula je u usta najmanjoj svojoj curici, samo da ne kmeči više. I dok je u ruci držala tu svoju nabreklu sisu, Milku odjednom oblije rumenilo. Sve stideći se, shvatila je onom svojom ženskom intuicijom zašto su se inženjerove oči tako krijesile. „Gluho bilo“, prošapće za sebe Milka kao da tjera tu misao, „gluho bilo.“

Slične brige kakve su Milku morile, mučile i inženjera Augustinovića. Već je odavno želio neku promjenu. On, dečko iz grada, iz solidne obitelji, od mladenačke dobi lišen nekih velikih briga, čitav život bio je, u klasnom smislu, samo s jednom vrstom žena: s mladim radnicama i činovnicama. Tako je želio, pogotovo otkada je raspoređen na istočnoj pruzi gdje je selo načičkano do sela, pa ih je samom tom činjenicom češće viđao, probati nešto i s nekom zgodnom seljankom. Nekada, u vrijeme njegovoga oca, tamo odmah iza rata, i žene sa sela često su radile na pruzi. Sada je, nažalost, ta praksa ukinuta pa je na drugi način trebalo doći u dodir s njima. Upoznavši malo te svoje radnike, upoznao je i žene nekih od njih. Rijetko bi koja od njih zastala s njim i popričala, tako da je jako teško bilo uspostaviti i onaj elementarni kontakt. A čak kada se to i dogodi, gotovo nemoguće je bilo navesti takvu ženu da priča nešto ozbiljnije, osim o svome mužu, plaći i djeci. On, jer je pročitao i nešto knjiga, pred jednom takvom skromno obrazovanom ženom, ipak nije mogao prosipati sonete i lupetati o ljubavi kao Maks po diviziji. Jer, smijale bi mu se. Njemu je, zapravo, trebao jedan zgodan slučaj koji će lijepo urediti stvar. I kada je Milku, onako visoku, jedru i zdravu ugledao u svome uredu, shvatio je inženjer Tomo Augustinović da to je to.

Kao pravi vojskovođa, kao general koji vodi svoje bitke i nad kojim strepe podčinjeni, baš poput Davida, kralja izraelskoga koji, jer mu se svidjela tuđa žena, namjesti njezinoga muža Uriju Hetita na mjesto na kojemu će sigurno poginuti – tako isto inženjer Tomo Augustinović odredi da mali, prgavi Bono Bajica na nekoliko mjeseci ide na teren, tamo negdje u Liku gdje se gradila nova uskotračna pruga. Ne misleći ništa zla, a naivna kakva je već bila, oprosti se Milka od svoga Bone koji, ne gledajući je uopće, uskoči u kamion sa svojim pijanim drugovima i ode. Pod izgovorom da vidi kako obitelji njegovih radnika preživljavaju sada kada su im hranitelji otišli, počeo je inženjer Augustinović obilaziti te bijedne nastambe. Sve praveći se nevješt, u jednoj kući pitajući za drugu, doklatio se on i do Milke. Ona, jadnica, dočeka ga bolje no što je dočekivala paroka kada joj je svetio kuću. Iako u drugim kućama nije dugo ostajao (sve je to samo bio paravan da bi došao do nje), u njezinoj je sjeo za stol i pustio da ga dvori. Neki stid od tog šeretskog brka i zavodničkog oka obuzeo ju je svu. Srećom, u kući s njom bila

su samo najmlađa ženska djeca. Razvezao inženjer, sve prateći Milku pogledom, priču o terenskoj plaći i o tome kako su, eto, mnogi htjeli ići na taj teren, a da se on, upravo zbog njihove situacije, založio da među njima bude i njezin Bono. I dok je Milka, maknuvši platnu sa štednjaka, na otvorenoj vatri pržila kavu u šišu, inženjer Augustinović je, suženih očiju i plitkoga daha, proždirao njezino zdravo tijelo. Curice su se valjale po krevetu u svojoj zamusanoj odjeći i vriskale jer su se natezale oko neke prljave lutke. Inženjer se odjednom nađe iza nje jer je ustao kao u groznici i prešao tih nekoliko koraka do štednjaka. Milkine grudi koje su energično poskakivale kako je okretala šiš, bez nekih velikih formalnosti, nađoše se u njegovim rukama. Milka se uspaniči kao kokoš u polju kad nad njom zaokruži jastreb. I dalje okrećući šiš, jedva promuca: - Nemojte, dijete mi je na sisi, mlijeko će mi prokapat. Smočit će mi ovo malo bluze. A inženjer Augustinović, sve grizući njezinu debelu pletenicu, sretan što nije digla dreku i ne buni se previše, još tješnje prione uz nju. –
Neka, snašo – mrmljao je, sve gušeći se u njezinoj kosi – kupit ću ti ja deset bluza. Kupit ću ti ja.

I tako, dok je bio zabavljen Milkinim grudima, priljubljen uz nju kao bršljan uz zid, i dok je ona stajala kod vatre okrećući i dalje šiš kao da njega nema na leđima, osjetio je inženjer Augustinović da ga neke zle oči gledaju s neskrivenom mržnjom. Bio je to mali Ivo, crven u licu kao i otac mu koji se vratio iznenada s polja i vidio tog stranog čovjeka kako se prilijepio uz njegovu mater. Kako je Milki bivalo sve toplije (ali ne od vatre), to je i njezin otpor bivao slabiji. Inženjer Augustinović baš kada je htio prijeći na višu razinu događanja (ne mareći uopće za curice koje su se valjale po krevetu), osjeti odjednom snažan udarac u slabine s lijeve strane. To se mali Ivo, onako ošišan na nulericu, savijen poput ovna, svom snagom svoga dječjega bijesa (jer mislio je da netko njegovoj mami nanosi nepravdu), zabio u inženjera. Poremetio je taj iznenadni udarac inženjerovu statiku te se on, zaljuljavši se dobro, sasvim objesio Milki na leđa. Milka, isto tako začuđena, zabacivši pritom glavu unazad (jer ju je povukao za pletenicu) ispusti onaj šiš dok se vrelo zrnje kave koje se pušilo rasulo po podu. Inženjer Augustinović dohvati dječaka šakom po ošišanoj glavi i uz uzvik: „Štene jedno malo", brzo povrati ravnotežu. Međutim, dječak je već istrčao kroz vrata, doslovno se provukavši ispod inženjerove druge ruke i otrčao prema polju u susret starijoj braći. Usplahirila se sada i Milka, tim više jer su curice, vidjevši treskanje šiša o pod, zaplakale u jedan glas. Skontao brzo i inženjer Augustinović da mu ne bi bilo baš pametno čekati ovdje starije dječake pa, zgrabivši svoju torbu koju je, eto tako, nosio da sve izgleda službeno, promrmljavši: „Doći ću ja opet", izleti kroz vrata. A Milka sjedne na stolac, ne mareći za dječju dreku i zapilji se žalosno u onu prosutu kavu.

Ništa od te svoje dječačke ćudi nije Ivo Bajica izgubio ni sada u ovoj svojoj zreloj, muževnoj dobi. Kao ovan s glavom naprijed krčio je on i dalje svoje putove samo sada se često ispred njega znao ispriječiti goli zid,a ne više meki trbuh inženjera Augustinovića. Iako je u onom bijesu mislio da će tu zgodu pamtiti dugo,ona je vrlo brzo pala u zaborav. Je li se njegova mater još koji put sastala s tim čovjekom, on ne zna. Zna samo da je jednoga dana stigao telegram koji ih je obavijestio da je Bono Bajica nesretnim slučajem skončao život. Ona sloboda u koju je gledala kroz jedva odškrinuta vrata, odjednom je ušla u njezin život. A ona, s tim podaničkim mentalitetom jedne sluškinje, jednostavno nije znala što bi s njom. Dugo je vrludala kao kokoš bez glave, kao da se bojala svojih odluka. Često se pitala što bi njezin Bono uradio. A onda postiđeno priznala da ne bi uradio ništa. Nju bi istukao, djecu maltretirao i otišao u gostionicu. Međutim, odluke je trebalo donositi. Stariji dječaci već su se počeli otimati jer, otkada im je umro otac, kao da su im izrasla krila. Bio je red zaposliti ih ili ženiti. Kako su za ženidbu bili premladi (najstariji Marijan imao je tek 16 godina), ona ih je počela zapošljavati. Marijan je primljen kao sezonac u Šumariju, Jozu je utrapila kumu Juri zidaru za šegrta, Bono je, kao najbistriji, krenuo u srednju školu u grad gdje će, kako je nabrajao majci, učiti za vozača bagera (doduše, poslije se zaposlio u gradskom prijevozu kao vozač autobusa), a najmanji Ivo (od muških) krenuo je u prvi razred. Nakon Bonine smrti nešto je novca kapnulo Milki koju su, nakon što je obudovjela i još više se raširila u obujmu, od bokova do grudi, u selu počeli zvati Milkača. S tim novcem uredila je ono malo kuće pa na čelo stola zasjela kao kraljica.

Međutim, brzo su ukućani vidjeli da je materina vlada u mnogim stvarima gora od očeve. Otac je, istina, bio ljut, i kada bi

zapao pod utjecaj te svoje elementarne prirode, bolje je bilo ne stajati mu na putu. Istina je, također, da su puno batina od njega svi dobili, ali… Otac nije bio stalno kod kuće, radio je pa je, shodno tome, dok je dakle on bio na poslu, u kući bio mir. Drugo, ne manje važno, često bi poslije posla i zapio negdje s društvom pa se to njegovo izbivanje iz kuće znalo produžiti na cijeli dan i dobar dio noći. I, treće, možda najvažnije: Kada bi ih tako sve skupa izmlatio, onda ih za jedno izvjesno vrijeme ne bi fizički maltretirao, kao da se stidio tog svog čina, nego je gotovo bježao od njih u gostionicu. Prvu iluziju koju su Milkina djeca po očevoj smrti izgubila bila je iluzija o tome da ona nije ista kao otac. Nekako su mislili da ih ona mora bolje razumjeti jer i sama je trpjela njegov teror. No, Milka se, nakon prvih nespretnosti, pokazala puno gora po djecu nego Bono. Milka je bila stalno kod kuće i ništa joj nije moglo promaknuti. Svaku nepodopštinu je zapažala, svaki neposluh kažnjavala. I to, ne kao otac, kampanjski, kada se obloče ili kada ga izbace iz takta, nego stalno. Nije bilo dana, a da netko nije dobio batina, nije bilo dana, a da u kući nije bila vriska i plač. Stariji dječaci su, stisnutih zuba, gutali te materine izljeve bijesa, dok su najgore prošli Ivo i curice. Njih je znala tako krvnički tući za sitnice da su se svi pitali gdje je nestala ona brižna žena koja je, braneći djecu od pijanoga muža, odvajala od svojih usta da ih prehrani?

Ipak, da je sve ostalo samo na tom fizičkom kažnjavanju, djeca bi to već nekako pretrpjela. Ali Milka je od sinova koji su počeli zarađivati cijele plaće uzimala za, kako je rekla, kuću, ništa im pritom ne ostavljajući. Pa su žalosne scene koje su povodom toga uslijedile postale njihova svakodnevica. Oni su, ako su htjeli nekamo izaći (a htjeli su jer su bili mladi i željni života), od majke morali moljakati novac koji je ionako bio njihov. Iako svjedokom očite nepravde, čovjek u maloj sredini nema kamo. Potrebno je bilo nešto da mu otvori vidike. To nešto za mladića je bila vojska. Kada je Marijan odlazio u vojsku (a otišao je s 19 godina), Milka je znala da ga je zauvijek izgubila. Istina, on nije imao svoju kuću, ali Šumarija u kojoj je postao stalni radnik, davala je dobru plaću na temelju koje je u banci mogao dobiti povoljan stambeni kredit pa je sasvim izvjesno bilo da će dečko, kada se vrati kući, okrenuti novi list. Tako je i bilo. Kao na traci, i Jozo i Bono, uskoro krenuše bratovim stopama: prvo u vojsku, a onda u život. Svoj život, daleko od majčine ruke. Kako se učas sve preokrene: do jučer si bio momčić kojega je mater šibala i uzimala mu plaću, a čim si došao iz vojske, čim si dakle prošao tu inicijaciju u svijet odraslih, toj istoj materi, bez ikakvih posljedica, možeš reći sve što je ide.

Odavno već odvojena od bilo kakvih briga, sjedila je Milkača na stolcu u svome dvorištu bezbrižna kao ptica nebeska. „Čorape“ je srozala do članaka, u krilu prebirala krunicu i onako gologlava, duge sijede kose spletene u pletenicu, gledala nekamo iznad dvorišne zgrade, na ulicu, u susjednu kuću, u šumu koja se tek nazirala na horizontu i u daleko, veliko nebo koje se spajalo s njom. Iz prizemlja kuće, kao i iz podruma, dolazila je do nje prigušena buka. Tek kada bi netko otvorio vrata, dugo otegnuto „A ti si me ostavila“ ili : „Oj, živote… oj, živote…“ ili što slično izvilo bi se do nje. Na to bi Milkača stala još brže propuštati zrnca krunice kroz prste, izgovarajući pritom obavezno ono svoje: „Gluho bilo“. Ponekad bi se doduše dogodilo da neka mlada konobarica koja je tek došla, iznoseći ambalažu iz objekta, nabasa na tu staricu u crnini vijornih sijedih pramenova koja za lijepoga vremena vječno sjedi na stolcu u dvorištu. Nenaviknuta na takvu scenu, djevojka najčešće ne bi znala što da odgovori. Možda se pred tom ženom koja moli zastidjela svojih golih nogu i onog uskog komada krpe koji joj steže bokove, možda se i uplašila pa je, bacivši samo prazne gajbe u kut, sve osvrćući se i lupkajući peticama, nestala u utrobi kuće… Kako bilo, Milka se na njih nije puno osvrtala. Dijelom zato što je nisu zanimale (bez razlike, sve redom ih je osuđivala zbog posla kojega rade), a dijelom zato što ih nije stigla sve ni popamtiti jer ih je njezin Ivo stalno mijenjao. Tek kada bi Ivo, onako crven u licu, sada još više debeo i zadrigao (u zadnjih nekoliko godina puno je dobio na kilaži), izašao za nekim, s krpom prebačenom na ramenu i svrnuo pogled na nju, izoštrilo bi se i Milkino oko.

Ona je u njemu još gledala onog malog, ošišanog dječaka koji se kao ovan predvodnik zabio u trbuh inženjeru Augustinoviću braneći ju od sramote koju je tim činom mogla nanijeti svome imenu. A, istovremeno, kao drugo lice ove istine, on je za nju bio netko tko zna njezinu tajnu, netko tko je bio izravnim svjedokom njezine slabosti. Ivo, stojeći na terasi svoga objekta, prebacujući čačkalicu iz jednog ugla usana u drugi, već odavno je bio nešto sasvim drugo. On će reći da ga je promijenio rat,

ali u dubini duše znao je da se pokvario davno prije, možda već onoga momenta kada mu je otac poginuo. Iluziju o životu i moralne obzire izgubio je upoznavši malo svijet. Kada se otrgnuo od majčine šibe (ipak, i toj šibi treba biti zahvalan jer ga je naučila disciplini), braća, koja su se već oženila, poslaše ga u grad da svrši nešto škole. Zahvaljujući tome, od pružnog radnika, kakav mu je bio i otac, dogurao je do nadglednika pružne niskogradnje. A onda je došao rat i neki drugi parametri postali su bitni. Među prvima se prijavio u vojsku (točnije u HOS). Od tada, suočen s prijetnjom stalne smrti, njegov pogled na život postaje fluidan. Granice moralnih obzira rastezao je onako kako mu je odgovaralo. Mogao je činiti sve ono što je mogao moralno opravdati. A opravdati je mogao sve jer su granice bile maglovite. Sukladno tome, sama ideja da se poslije rata vrati istome poslu bila je potpuno nespojiva s njegovim duševnim stanjem. A ono je bilo loše jer odavno već bio je pokvarena roba. S ratnim drugom Slavkom (zvanim Cigo), pokvarenim kao što je bio i on sam, zadnje dvije godine rata, združeni s jednom udovicom, poluilegalno vodili su njezin lokal na kraju sela, utočište za sve seoske probisvijete i one koji su u selo dolazili, imenom „Jazbina". Ta rupa, ta „Jazbina", zatvorena je odmah nakon Oluje, Cigo je nestao negdje u Bosni, dok je udovica nedugo potom skončala u teškoj prometnoj nesreći. Kada su se karte tako već posložile, Ivo je legalizirao objekt, kupio kuću od udovičine kćeri, nastanio se u njoj, oženio se za konobaricu, Ukrajinku koju je dovukao odnekle iz Bosne, dobio s njom petero djece i počeo živjeti svoj pravi život, onaj za kojega je rođen. Sve je ostalo isto, samo je promijenio ime lokala. Umjesto „Jazbine", „Brlog".

Jer je lokal pod tim imenom radio ilegalno, nije Ivo, radi sasvim jasnih konotacija, htio ostaviti ime „Jazbina". Iako, zapravo, sve ono što je lokal predstavljao, to ime je savršeno opisivalo: podrumska prostorija, rupa, u koju se ulazilo onako kako zvijeri ulaze u jazbine. Iza, splet pregrada, namijenjen u svrhu intimnoga druženja, poslije prepravljen u separee, s minimalnim osvjetljenjem. Dalje (a lokal se proteže ispod cijele kuće) se dolazi do središnje lađe, s ogromnim kromiranim šankom u obliku potkove koji otvara put prema središnjem dijelu podija: malom, uzdignutom platou u čijem središtu je šipka oko koje su se vrtjele (namjerno kažem vrtjele,a ne plesale) oskudno odjevene djevojke. Lijevo, podalje od toga, bio je postavljen još jedan podij za orkestar i, najčešće, pjevačicu. Kod Ive se, iako je sa svojim Tekutovima prošao cijelu kalvariju rata, moglo slušati sve glazbene žanrove. To što on osim tamburaša i bosanskih i srpskih narodnjaka nikoga nije angažirao. pravdao je činjenicom da nema dovoljno interesa za druge vrste glazbe. Uokolo tih podija, redovi stolova gubili su se u tami. Uopće, bilo je kod Ive dosta tamno. Naravno, od prigode do prigode, atmosfera se znala i promijeniti, ali to je, kako rekosmo, prije bio izuzetak, a ne pravilo. Zato su oni koji prvi put zabasaju u Ivin objekt, bili dosta zbunjeni. No ubrzo bi shvatili, po programu koji se izvodio, da sve to ima smisla. Kada bi te jednom ta jazbina uvukla u sebe, jednostavno više nisi želio izići van. Dugo je dakle Ivo Bajica ili Ivo Željezničar kako su ga zvali (mada, realno, on sa željeznicom veze nije imao već godinama) tražio primjeren nadomjestak imenu „Jazbina". Jednom je u Bosni, još za vrijeme rata, vidio lokal koji se zvao „Svinjac". Ali razočarao se kada je, svrativši na piće, shvatio da je u tom Svinjcu sve pristojno. Negdje dalje je opet netko mesnicu nazvao „Praseći kas". Što je prirodnije od toga, pomislio je, nego da prase kasa kada za njim juri mesar. Onaj aforizam Duška Radovića o tome kako je san svakog praseta da postane svinja, time dobiva svoj smisao. Ipak, upotrijebivši malo logiku, jedini nadomjestak jazbini, mozgao je Ivo, može biti samo nešto što je slično po namijeni. A to je brlog, u kojemu caruje medo. A on je medo ovoga „Brloga".

Ivo Bajica, kako smo već vidjeli, nije bio naročito tolerantan čovjek i često je baš zbog te svoje naravi, napravio više štete od koristi. To se najbolje moglo primijetiti kroz njegov odnos s personalom. Objekt je bio velik, zaduženja puno, a on takav kakav je bio, tvrdoglavac i prznica, dakle netko komu se ništa pametno ne može reći, nego samo ono što želi čuti – kao takvomu dakle, više puta se dogodilo da konobari, iznervirani i osramoćeni pred svima (jer Ivo je naglas vikao i psovao), jednostavno odlože pregaču i novčanik i u pola posla, praćeni salvama Ivinih uvreda, napuste lokal. Njegovoj ženi, Ukrajinki Ljudmili, dugo to nije bilo jasno. Jer je neprestano rađala (petero djece rodila je za sedam godina i time svoju fizičku egzistenciju dovela do ruba propasti) nije imala cjelokupan uvid u poslove svoga muža. Isprva, kako je slabo govorila hrvatski, znala se i našaliti na takve situacije. Tako je, ne misleći ništa loše, potpuno bez zlobe, a sve želeći ga utješiti kada je jedna konobarica usred posla

napustila lokal, rekla svome Ivi: „Nista zato, Iva! Kako ono vi Zrba rekla: Kako došlo, tako ošlo.“ Ivo, onako mutnih očiju, istisnuvši prije toga krupnu psovku, samo je provukao kroz zube: „Kakva Zrba, glupačo?! Ja sam Hrvat! Hrvat!“ Ljudmili baš to nije bilo jasno, kako na tako malom prostoru žive toliki narodi, ali je dobro pazila da ga na takav način više ne uvrijedi. No, kako je vrijeme odmicalo, i kako je ona bolje razumjela jezik, postalo joj je jasno kakve pogreške čini njezin muž. Te otvorene prepirke između vlasnika i osoblja nisu bile dobre za posao pa je ona, uz Ivinu suglasnost, uredila jednu sobicu u dnu objekta kao njegov ured. S takvim malim stvarima, a vidjevši da je to dobro, Ljudmila je sve više stjecala Ivino povjerenje. Uskoro je ona postala glavna za odabir personala i rad s njima, dok se Ivo fokusirao na izbor bendova, nabavku pića, poslovne knjige i slično.

Kada mu je njegov osiguravatelj objekta (službeni naziv za izbacivača) Majko prišapnuo da ga neki ljudi u dnu dvorane trebaju, Ivo je bio iza šanka i dovršavao hladni gemišt. Ispivši čašu, on usmjeri pogled u taj mračni kutak. Nazreo je samo jednu ćelavu glavu koja je stajala pokraj stola i nečiju mutnu figuru koja je, oslonivši se na ruke, sjedila za stolom. Iz pretinca u dnu šanka Ivo izvuče pištolj. Hitrom kretnjom bivšeg ratnika provjeri spremnik i zatakne ga sprijeda za pojas. Majko, koji je stajao do njega, nagne se kada ga je Ivo pozvao prstom.

– Koliko ih je? – upita Ivo tiho.
– Samo dvojica – odgovori mirno Majko jer je već bio u nekoliko ovakvih situacija.
– Stani iza mene – naredi mu Ivo.
– Dobro, šefe.
– Spremnik ti je pun?
– Jest – doda Majko dodirujući pojas. – Pun je.

Ivo, sve njišući se u hodu, jedva noseći ovih svojih 130 kilograma, dok ga je znoj nemilice oblijevao (zato je stalno nosio krpu na ramenu), odlučnim korakom, u kojemu nije bilo zastajkivanja, prođe između stolova.

Čovjek koji je sjedio podigne pogled.
– Gospodin Ivo Bajica? – upita igrajući se upaljačem.
– Ja sam – protisne Ivo i zapilji se u neznanca. Negdje iz dubine sjećanja počne se pojavljivati neka mutna slika.
– Zar me ne prepoznaješ? – upita neznanac.
– Ne – odsiječe suho Ivo, osjećajući sve veću nelagodu.
– Ništa ti ne govori ni ime Tekutovi?
– To ime mi puno govori – odgovori Ivo odrješito – ali tebe ne mogu povezati s njim.
– Zar zaista?
– Zaista.
– A, vidiš – reče neznanac i zavali se u naslon – ja tebe mogu povezati s tim imenom.
– Ja to i ne krijem – primijeti Ivo. – Bio sam pripadnik Tekutova, pa što? Uopće ne znam kamo ovaj razgovor vodi…
– Vodi do jedne rupe – prošišti tiho neznanac. Majko i neznančev tjelohranitelj opasno se pogledaju.
– Mir – naredi neznanac. – Ne još.
– Hm – Ivo će. – Puno je rupa bilo u ratu. Ipak, mislim da si pogriješio. Ja sam bio ratnik, ja nisam kopao rupe.
– Ovu jesi – procijedi ispod glasa neznanac – ovu jesi. Ali – reče i ustane – sad kad sam te našao, sve je lakše. Ringo! – naredi momku. – Idemo!

Ivo ga zaustavi rukom.
– Čekaj – reče. – Bolje da ovo riješimo odmah. Volio bih da više ne dolaziš. Prvo reci tko si i što hoćeš.

– Meni se čini da si me ipak prepoznao.

– Možda i jesam – odvrati Ivo u dahu. – Govori!

– Sjećaš se Rite?

– Da, sjećam se.

– Onda znaš što ste joj učinili.

– Ništa joj nismo učinili. Ona je išla za nama, spavala je s kim je htjela.

– Nije istina.

– Jest, to je istina. Ali ja i dalje ne znam što hoćeš.

– Ja sam došao oprati njezinu čast.

– Kod pogrešnog čovjeka je pereš. Ona je, kad je završio rat, bila živa i zdrava. Demobilizirala se, pa mi i dalje nije jasno što hoćeš.

– A znaš li gdje je sad?

– Ne znam. S malo ljudi sam ostao u kontaktu. Želim to ostaviti iza sebe.

– Pa pretpostavi, imaš mašte.

– Nemam mašte.

– Ona je u rupi.

– Kakvoj rupi?

– Ti zaista živiš u skučenom svijetu. U grobu je.

– Onda tako reci. Žao mi je, ali ja s tim nemam ništa. Ponavljam ti da je bila živa kad sam je zadnji put vidio.

– Sad je u grobu.

– Što hoćeš od mene?

– Istinu.

– Upravo si je čuo.

– Ipak ću ja opet doći.

– Nemoj – Ivo stavi ruku na pištolj. – Nemaš po što.

– Imam. Po istinu, zar si zaboravio. Ringo! Idemo!

Svatko je iz rata donio neku svoju prtljagu. I Ivo je donio svoju. Govoreći istinu, on nije bio kriv za sudbinu te djevojke. Više puta ju je i upozoravao, kao zapovjednik, da ne ulazi u emotivne i seksualne veze s ljudima koji su, najčešće, bili sam talog društva. Od mnogih stvari on se odmaknuo, nažalost mnoge je i vidio. I to što je vidio, želio je po završetku rata zakopati duboko u svojoj svijesti. Kada je rat završio, za njega to vrijeme više nije postojalo. Nije se umirovio (a mogao je), nije išao na sastanke veterana, nije išao na obljetnice i prigodna postrojavanja, nije primao počasti… Zato se začudio što poslije toliko godina netko iz njegove prošlosti vadi nešto, nastojeći od tog slučaja načiniti krimen. Rat je prljava rabota, rezonirao je Ivo, i mnoge stvari bile su na rubu. Ali, prišiti mu etiketu nečasnoga čovjeka, to ne može nitko. Ipak, shvaćao je Ivo vrlo dobro, u ovoj revizionističkoj atmosferi, kada se žrtve želi proglasiti ubojicama, a prave ubojice žrtvama, kada se dakle jedna takva gruda izvrnutih teza zakotrlja, moguće je svašta. Ne, nije se on bojao za sebe – ima 58 godina, već godinama se bori s visokim tlakom i prekomjernom težinom – boji se za svoje ime, ne ovo današnje, nego ono stečeno u ratu, ratničko. Što on svojoj djeci, osim materijalnoga, može ostaviti? Pitanje je za njega retoričko, a odgovor glasi: Svoje ime okupano idealima. Jest, bilo je u ratu i nepodopština i mutnih poslova, ali nikada vezanih uz običaj rata i krajnji cilj: oslobođenje Domovine!

Ivu je smutio ovaj neočekivani događaj i više no što je htio priznati. Nije se mogao skrasiti ni na jednom mjestu, nije bio fokusiran na posao pa je, naposljetku, izašao van, na dvorište. Bilo je sparno; krošnju lipe koja je već ocvala mreškao je topli zrak. A pod tom krošnjom, na stolcu, sjedila je njegova majka u crnini i prebirala zrnca krunice u krilu. Ono njezino: „Uh, uh…“,

ispresijecano uzvikom: „Gluho bilo“, gubilo se u krošnji lipe kao dahtanje mijeha.

– Što me stežu čorape – reče Milkača sinu kada je došao do nje.

– Pa što si ih obula na ovu sparinu – on joj odgovori i, predišući, sjedne do nje. Gledao je u njezine ruke kroz koje su brzo promicala zrnca krunice. – Stara – reče Ivo materi poslije kraće šutnje – nije dobro. Nije dobro, majko.

Milkača je šuštala prstima i tiho molila.

– Bog će okrenuti na dobro – reče između dvije Zdravo Marije. – Okrenut će Bog.

– Majko, nije dobro –zavapi Ivo.

– Uh, uh… - prostenje Milkača – gluho bilo. Dat će Bog. Kako sam te ono učila… Moli! Zdravo Marijo, milosti puna… - Gospodin s tobom… - prihvati Ivo, sklapajući svoje debele prste.

– Blagoslovljen plod utrobe tvoje, Isus… Dat će Bog… Uh, uh… - Milkača ponovo zastenje. – Što me stežu čorape… Uh, uh… Gluho bilo…

Marin Benaković

Čestit Božić i
sretna 2023.
godina!